

GMINA SKRZYSZÓW

Załącznik nr 3 do SWZ - Projektowane postanowienia umowy

UMOWA NR

zawarta w dniu r. w Skrzyszowie, pomiędzy **Gminą Skrzyszów**, z siedzibą w **Skrzyszowie 642, NIP 993-03-40-717, REGON 851660861** zwaną dalej **Zamawiającym**, reprezentowaną przez:

Marcina Kiwiora – Wójta Gminy Skrzyszów,
przy kontrasygnacie Skarbnika Gminy Skrzyszów – **Rafała Iwana**

a

*(w przypadku spółek prawa handlowego)

zarejestrowana w Sądzie Rejonowym w, Wydział Gospodarczy w Rejestrze Przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS, kapitał zakładowy w wysokości (dotyczy spółki z o.o. i spółki akcyjnej), opłacony w części/w całości* (dotyczy spółki akcyjnej), posiadającą REGON: i NIP:, reprezentowaną przez:

*(w przypadku osoby fizycznej prowadzącej działalność gospodarczą)

....., zamieszkałym
prowadzącym działalność gospodarczą pod nazwą na podstawie wpisu do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej, pod adresem
(*należy wpisać adres wykonywania działalności zgodnie z informacją z CEIDG) posiadającym REGON:
i NIP:, PESEL

*(w przypadku spółki cywilnej)

1. Zamieszkałym
PESEL prowadzącym działalność gospodarczą pod nazwą
wpisanym do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej;
2. zamieszkałym
PESEL prowadzącym działalność gospodarczą pod nazwą
wpisanym do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej;
prowadzącymi działalność gospodarczą w formie spółki cywilnej pod nazwą
posiadającym REGON i NIP
pod adresem: adres do doręczeń (jeżeli jest inny niż adres prowadzenia działalności zgłoszony w CEIDG)

*(w przypadku wykonawców wspólnie ubiegających się o udzielenie zamówienia, na przykład w ramach konsorcjum (np. w przypadku konsorcjum spółki prawa handlowego i osoby fizycznej prowadzącej działalność gospodarczą)

1.
zarejestrowaną w Rejestrze Przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS,
kapitał zakładowy w wysokości (dotyczy spółki z o.o. i spółki akcyjnej), opłacony w całości/w części (dotyczy spółki akcyjnej), posiadającą REGON: i NIP:,
reprezentowaną przez:

i/lub (w przypadku osoby fizycznej prowadzącej działalność gospodarczą)

2., zamieszkałym
prowadzącym działalność gospodarczą pod nazwą na podstawie wpisu do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej, pod adresem
(*należy wpisać adres wykonywania działalności zgodnie z informacją z CEIDG)
posiadającym REGON: i NIP:, PESEL

reprezentowanymi przez pełnomocnika do reprezentowania ich w postępowaniu o udzielenie zamówienia i zawarcia umowy w sprawie zamówienia publicznego, na podstawie pełnomocnictwa nr z dnia

.....(Lider Konsorcjum), reprezentowanego przez:

1)

2)

zwanym dalej **Wykonawcą**.

W rezultacie dokonania wyboru oferty w trybie podstawowym (*bez negocjacji*) zgodnie z art. 275 pkt 1 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (*tekst jednolity Dz. U. z 2024 r., poz. 1320 ze zm.*) została zawarta umowa o następującej treści:

§ 1.

Przedmiot Umowy

1. Przedmiotem zamówienia jest:

1) Wykonanie nakładek asfaltowych na drogach gminnych:

a) droga na Dudę dz. 1697

b) droga na Pana Derusa 2009/8

w miejscowości Pogórska Wola – stanowiące część I zamówienia;*

2) Wykonanie nakładki asfaltowej na drodze oznaczonej jako dz. 1/11 i inne w miejscowości Pogórska Wola – stanowiące część II zamówienia;*

3) Wykonanie nawierzchni drogi na Budzikówki (działki nr 1210/1 i 1210/2) w miejscowości Łękawica – stanowiące część III zamówienia.*

2. Opis przedmiotu zamówienia zawarty jest w przedmiarze robót (*załącznik nr 8 do SWZ*) oraz zgłoszeniu robót budowlanych (*załącznik nr 9 do SWZ*).

3. **Zamawiający** w dacie podpisania umowy przekaze **Wykonawcy** 1 egzemplarz projektów budowlano-wykonawczych.

4. Ponadto do Przedmiotu Umowy i obowiązków **Wykonawcy** poza innymi wymienionymi w Umowie należy wykonanie kosztem i staraniem **Wykonawcy**:

1) urządzenie zaplecza budowy,

2) urządzenie placu budowy,

3) zasilanie placu budowy w energię elektryczną i w wodę,

4) ogrodzenie tymczasowe placu budowy,

5) uzyskanie stosownych pozwoleń na czasowe zajęcie terenu i ponoszenie opłat z tym związanych,

6) przywrócenie do stanu pierwotnego zajętych dla realizacji Przedmiotu Umowy terenów,

7) zabezpieczenie robót pod względem bhp i p.poż.,

8) zapewnienie zabezpieczenia terenu budowy i znajdującego się na nim mienia,

9) zapewnienie oświetlenia terenu budowy,

10) sporządzenie pomiarów geodezyjnych,

11) opracowanie instrukcji bezpieczeństwa i ochrony zdrowia (*BIOZ*),

12) sporządzenie dokumentacji technicznej powykonawczej Przedmiotu Umowy,

13) doprowadzenie do odbioru technicznego przez UDT urządzeń podlegających takiemu odbiorowi,

14) obsługa geodezyjna m.in. wytyczenie oraz sporządzenie inwentaryzacji geodezyjnej powykonawczej Przedmiotu Umowy zaklauzulowanej przez Wydział Geodezji stosowny dla lokalizacji inwestycji. W wyjątkowych sytuacjach Zamawiający może dopuścić oświadczenie geodety o złożeniu inwentaryzacji powykonawczej do odpowiedniego ośrodka geodezyjnego.

15) sporządzenie instrukcji obsługi i eksploatacji: obiektów, instalacji i urządzeń związanych z obiektem,

16) pozyskanie / aktualizację wszelkich wymaganych prawem opinii, uzgodnień i decyzji umożliwiających wykonanie zaprojektowanych robót budowlanych - *jeżeli dotyczy i w trakcie prowadzenia prac okaże się konieczne*

17) wykonanie robót budowlanych zgodnie z dokumentacją zadania inwestycyjnego, przy uwzględnieniu wymogów wynikających z pozyskanych zgód budowlanych, pozwoleń na budowę, zgłoszeń budowlanych), decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach oraz pozyskanych uzgodnień).

6. Opis przedmiotu zamówienia zawierają następujące załączniki stanowiące integralną część umowy:

1) Specyfikacja Warunków Zamówienia wraz z załącznikami,

2) Oferta Wykonawcy.

7. Roboty nieokreślone w dokumentacji projektowej lub/i w przedmiarze robót, a konieczne i niezbędne do wykonania przedmiotu umowy podlegają wykonaniu przez Wykonawcę w ramach wynagrodzenia określonego w § 3 ust. 1 umowy.
8. Rysunki i część opisowa są dokumentami wzajemnie się uzupełniającymi. Wszystkie elementy ujęte w opisie, a nie ujęte w rysunkach lub ujęte w rysunkach a nie ujęte w opisie winny być traktowane tak jakby były ujęte w obu.

§ 2.

Terminy realizacji

1. Termin wykonania zamówienia w zakresie części: do **14 dni** od dnia podpisania umowy pomiędzy Zamawiającym a **Wykonawcą** tj. do dnia r.
2. Harmonogram budowy rzeczowo-finansowy sporządzony przez Wykonawcę i zatwierdzony przez Zamawiającego, w rozbiciu na poszczególne elementy robót, określa szczegółowy zakres rzeczowy i finansowy Przedmiotu Umowy oraz terminy pośrednie wykonania Przedmiotu Umowy. Harmonogram budowy stanowi załącznik nr 2 do niniejszej Umowy i jest jej integralną częścią.
3. W przypadku wniesienia przez Zamawiającego zastrzeżeń i uwag do przedłożonego harmonogramu rzeczowo-finansowego Wykonawca zobowiązany jest do ich uwzględnienia w terminie wskazanym przez Zamawiającego.
4. Za termin wykonania przedmiotu umowy uważa się dzień zgłoszenia gotowości do odbioru końcowego robót.

§ 3.

Wynagrodzenie

1. Wynagrodzenie **Wykonawcy** za wykonanie Przedmiotu niniejszej Umowy w zakresie części zamówienia, zgodnie z ceną określoną w jego ofercie wynosi:
brutto: **PLN**, w tym VAT: %
słownie:
w tym w roku 2024: **PLN*** oraz 2025: **PLN***
2. Wynagrodzenie **Wykonawcy** będzie podlegało zmianom w wypadku zaistnienia następujących okoliczności:
 - 1) urzędowej zmiany podatku VAT,
 - 2) nie wykonania całego zakresu przedmiotu zamówienia przez **Wykonawcę**,
 - 3) ograniczenia przedmiotu zamówienia przez **Zamawiającego**, które nie może wynosić więcej niż 15% wartości przedmiotu umowy,
 - 4) zlecenia wykonania robót dodatkowych, w rozumieniu art. 455 ust. 1 pkt 3 i zmiany o której mowa w art. 455 ust. 1 pkt 4 ustawy Prawo zamówień publicznych.
 - 5) zastosowania przez Zamawiającego art. 455 ust. 2 ustawy Pzp.
3. Wynagrodzenie określone w ust. 1 obejmuje wszelkie zobowiązania **Zamawiającego** w stosunku do **Wykonawcy i jest to wynagrodzenie ryczałtowe**.
4. **Wynagrodzenie** ryczałtowe jest niezmiennie przez cały okres realizacji umowy za wyjątkiem sytuacji określonych w ust. 2. Wynagrodzenie ryczałtowe zawiera ryzyko **Wykonawcy** z tytułu oszacowania wszelkich kosztów związanych z realizacją przedmiotu umowy. Niedooszacowanie, pominięcie oraz brak rozpoznania zakresu przedmiotu umowy nie może być podstawą do żądania podwyższenia wynagrodzenia ryczałtowego określonego w ust. 1.
5. W przypadku konieczności zaniechania części zakresu przedmiotu umowy wynagrodzenie **Wykonawcy** ulegnie odpowiednio zmniejszeniu. Podstawą określenia wartości wynagrodzenia za zaniechany zakres robót będzie protokół konieczności uzgodniony przez przedstawicieli Stron oraz kosztorys sporządzony przez **Wykonawcę** metodą kalkulacji szczegółowej, zawierający pozycje dla robót zaniechanych z kosztorysu **Wykonawcy**. Tak sporządzony kosztorys po uprzednim jego sprawdzeniu i zatwierdzeniu przez Zamawiającego, będzie stanowił podstawę zmiany wynagrodzenia w formie aneksu do umowy. Wartość robót zaniechanych nie może przekroczyć 15 % wynagrodzenia umownego.

§ 4.

Nadzór Inwestorski

Strony postanawiają, że na budowie będą ich reprezentować:

1. Ze strony **Zamawiającego Inspektor nadzoru** w osobie nr uprawnień, wpisany (a) na listę członków Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa pod nr ewidencyjnym,* (o ile zostanie ustanowiony)

* niepotrzebne skreślić

2. Inspektor nadzoru działa w imieniu i na koszt **Zamawiającego** w granicach umocowania określonego przepisami ustawy z dnia 07.07.1994 r. Prawo budowlane oraz w granicach umocowań nadanych mu umową zawartą z Zamawiającym. **Zamawiający** zastrzega sobie prawo zmiany inspektora nadzoru i zobowiązuje się do niezwłocznego powiadomienia o tym **Wykonawcy**. Ewentualne zmiany na stanowisku inspektora nadzoru, będą potwierdzone odpowiednim wpisem do dziennika budowy i zgłoszeniem na stosownym druku do Powiatowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego – Powiat Tarnowski w Tarnowie
3. Ze strony **Wykonawcy**:
 - 1) kierownik budowy posiadający uprawnienia w specjalności **inżynieryjnej drogowej** w osobie nr uprawnień
wpisany na listę członków Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa pod nr Zakres czynności kierownika budowy określa art. 22 ustawy z dnia 7.07.1994 r. Prawo budowlane (t. j. Dz.U. z 2024 r., poz. 725 ze zm.).*
4. Kierownik budowy/robót działa w imieniu i na rachunek **Wykonawcy**. Ewentualna zmiana na stanowisku kierownika budowy/robót może nastąpić jedynie przy akceptacji **Zamawiającego** i musi być potwierdzona odpowiednim wpisem do dziennika budowy oraz zgłoszeniem do Powiatowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego – Powiat Tarnowski.
5. Zmiana wymienionej w ust. 3 osoby w trakcie realizacji przedmiotu niniejszej umowy, musi być uzasadniona przez Wykonawcę na piśmie i wymaga zaakceptowania przez Zamawiającego. Zamawiający zaakceptuje taką zmianę na piśmie w terminie 7 dni od daty przedłożenia propozycji wyłącznie wtedy, gdy kwalifikacje i doświadczenie wskazanej osoby będzie takie samo lub wyższe od kwalifikacji i doświadczenia osób wymaganych postanowieniami Specyfikacji Warunków Zamówienia i wskazanych na etapie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na wykonanie robót budowlanych.

§ 5.

Obowiązki Zamawiającego – Przekazanie placu budowy

1. **Zamawiający** przekaze **Wykonawcy** w dniu przekazania placu budowy następujące dokumenty:
 - 1) prawomocną decyzję o pozwoleniu na budowę lub zgłoszenie robót budowlanych (*o ile zostały wydane*),
 - 2) komplet dokumentacji budowlanej,
 - 3) dziennik budowy (*jeżeli został wydany*).
2. Przekazanie placu budowy nastąpi w terminie do 7 dni roboczych od dnia zawarcia umowy.

§ 6.

Oświadczenia Wykonawcy

1. **Wykonawca** oświadcza, że zapoznał się z należytą starannością z dokumentacją niniejszego postępowania i nie wnosi co do niej zastrzeżeń.
2. W przypadku wykrycia wad w dokumentacji zadania inwestycyjnego przekazanej przez **Zamawiającego**, **Wykonawca** zobowiązany jest do niezwłocznego pisemnego zgłoszenia **Zamawiającemu** ujawnionych wad.
3. **Wykonawca** oświadcza, że wycenił wszystkie roboty, czynności i inne składające się i stanowiące Przedmiot niniejszej Umowy i ponosi za to całkowitą odpowiedzialność.
4. **Wykonawca** oświadcza, że w ramach przedstawionej ceny w ofercie wykona Przedmiot Umowy w sposób gwarantujący jego odpowiednio dobrą jakość, obejmujący cały zakres robót zapewniający uzyskanie należytego efektu i tym samym uzyskanie pozwolenia na jej użytkowanie.
5. **Zamawiający** i **Wykonawca** obowiązani są współdziałać przy wykonaniu umowy w celu należytej realizacji zamówienia.
6. **Wykonawca** oświadcza, że znany jest mu teren, na którym mają być prowadzone prace i nie wnosi co do niego zastrzeżeń

§ 7.

Obowiązki Wykonawcy – przygotowanie i realizacja robót

1. **Wykonawca** zobowiązuje się do protokolarnego przejęcia placu budowy od **Zamawiającego**.
2. **Wykonawca** zobowiązuje się wykonać przedmiot umowy zgodnie z dokumentacją zadania inwestycyjnego, ze specyfikacjami technicznymi wykonania i odbioru robót budowlanych (*o ile została opracowana*) oraz zasadami sztuki budowlanej, współczesnej wiedzy technicznej, obowiązującymi w tym zakresie normami i standardami oraz warunkami technicznymi wykonania i odbioru robót budowlanych dla tego typu obiektów.

* niepotrzebne skreślić

3. **Wykonawca** zobowiązuje się do wykonania Przedmiotu Umowy i obowiązków wynikających z Umowy przy pomocy osób posiadających odpowiednie kwalifikacje, przeszkolonych w zakresie przepisów bhp.
4. **Wykonawca** zobowiązuje się do zapewnienia nadzoru technicznego nad realizacją Przedmiotu Umowy, nadzoru nad personelem w zakresie porządku i dyscypliny pracy. **Wykonawca** ma obowiązek zapewnienia bezpieczeństwa i ochrony zdrowia podczas wykonywania wszystkich robót objętych niniejszą Umową.
5. **Wykonawca** zabezpieczy we własnym zakresie warunki socjalne i inne przepisane prawem warunki świadczeń dla swoich pracowników.
6. **Wykonawca** zobowiązuje się zainstalować na własny koszt oznakowanie terenu budowy (*lub innych miejsc, na których mają być prowadzone roboty*) informujące i ostrzegające a związane z realizacją Przedmiotu Umowy.
7. **Wykonawca** zobowiązuje się, własnym kosztem i staraniem do utrzymania terenu budowy, jej zaplecza i dróg dojazdowych w stanie wolnym od przeszkód komunikacyjnych oraz do usuwania na bieżąco zbędnych materiałów, odpadów, śmieci; do utrzymywania drogi dojazdowej w stałej czystości (*w tym także w okresie zimowym*).
8. Wszelkie odpady powstałe w wyniku prowadzonych robót przechodzą na własność **Wykonawcy**. **Wykonawca** zobowiązuje się do ich zagospodarowania zgodnie z ustawą z dnia 14.12.2012 r. o odpadach (*tekst jednolity Dz.U. z 2023 r. poz. 1587 z późn. zm.*).
9. **Wykonawca** zobowiązuje się do utrzymania ogólnego porządku na terenie realizacji Przedmiotu Umowy poprzez:
 - 1) nadzór nad bezpieczeństwem i higieną pracy,
 - 2) zapewnienie zabezpieczenia przeciwpożarowego,
 - 3) usuwanie awarii związanych z prowadzeniem prac,
 - 4) wykonanie zabezpieczeń w rejonie prowadzonych prac.
10. **Wykonawca** zobowiązuje się porządkować własnym kosztem i staraniem (*na bieżąco*) tereny znajdujące się poza granicami lokalizacji Przedmiotu Umowy, na których prowadzono i zakończono roboty budowlane (*dotyczy to również dróg dojazdowych z których korzystał Wykonawca, zaplecza budowy oraz wszelkich obiektów na terenie budowy*) oraz doprowadzić te tereny do stanu jak w chwili rozpoczęcia budowy. W przypadku niewykonania tych obowiązków, Zamawiający po uprzednim wezwaniu Wykonawcy i wyznaczeniu terminu, Zamawiający może zlecić osobie trzeciej przywrócenia terenu na koszt Wykonawcy, bez konieczności uzyskania jakichkolwiek upoważnień sądowych. Przywrócenie pierwotnego stanu terenom budowy musi być potwierdzone pisemnym oświadczeniem właścicieli terenu, które **Wykonawca** winien przekazać **Zamawiającemu**.
11. **Wykonawca** ponosi odpowiedzialność za koordynację robót związanych z koniecznymi przełożeniami lub zabezpieczeniami istniejących urządzeń podziemnych i nadziemnych oraz za włączenie tych robót do wszystkich programów prowadzenia robót. W razie uszkodzenia urządzeń podziemnych lub nadziemnych **Wykonawca** zobowiązuje się do natychmiastowego zawiadomienia odpowiednich władz, współpracy z nimi w usuwaniu szkód i pokrycia kosztów napraw.
12. **Wykonawca** jest zobowiązany do przestrzegania w trakcie prowadzenia prac wszelkich przepisów dotyczących ochrony środowiska, ochrony przeciwpożarowej oraz przepisów bhp.
13. **Wykonawca** zobowiązuje się do uzyskania stosownych pozwoleń na czasowe zajęcie terenu i do ponoszenia opłat z nimi związanych.
14. **Wykonawca** zobowiązuje się do umożliwienia wstępu na teren budowy przedstawicielom, instytucji finansujących inwestycję oraz do udzielania im stosownych informacji w zakresie przewidzianym ustawą Prawo budowlane.
15. **Wykonawca** zobowiązuje się do popierania i ochrony interesów **Zamawiającego** w kontaktach ze stroną trzecią oraz do współdziałania z nim przy rozwiązywaniu problemów.
16. Począwszy od dnia przekazania Wykonawcy terenu budowy ponosi on pełną odpowiedzialność za ten teren oraz wszelkie szkody powstałe na tym terenie, w tym szkody poniesione przez Zamawiającego oraz osoby trzecie, a także za wszelkie szkody powstałe w sąsiedztwie terenu budowy w wyniku działania lub zaniechania Wykonawcy na terenie budowy. W szczególności Wykonawca będzie odpowiedzialny za wszystkie szkody powstałe w wyniku pożaru lub innych zdarzeń, które mogłyby powstać w okresie realizacji robót lub zostać spowodowane przez któregośkolwiek z jego pracowników. Wykonawca jest ponadto odpowiedzialny za przypadkową utratę lub uszkodzenie materiałów oraz sprzętu które znajdują się na terenie budowy pod jego opieką lub są w jego posiadaniu i są zmagazynowane w celu wykorzystania przy realizacji robót.
17. **Wykonawca** ponosi pełną odpowiedzialność za naruszenie obowiązków określonych w niniejszym paragrafie.

18. Wykonawca zobowiązany jest realizować roboty budowlane w taki sposób, aby dotrzymać terminów realizacji wynikających z umowy, w tym terminów zakończenia poszczególnych etapów robot budowlanych zgodnie z harmonogramem rzeczowo- finansowym prac stanowiących przedmiot umowy oraz zobligowany jest natychmiast poinformować Zamawiającego o wystąpieniu jakichkolwiek okoliczności skutkujących lub mogących skutkować opóźnieniem.
19. Podmiot, który zobowiązał się do udostępnienia zasobów, odpowiada solidarnie z Wykonawcą, który polega na jego sytuacji finansowej lub ekonomicznej, za szkodę poniesioną przez Zamawiającego powstałą wskutek nieudostępnienia tych zasobów, chyba że za nieudostępnienie zasobów podmiot ten nie ponosi winy.
20. Do obowiązków Wykonawcy należy w szczególności:
 - 1) niezwłoczne informowanie Zamawiającego oraz Inspektora Nadzoru o zaistniałych na terenie budowy wypadkach i kontrolach;
 - 2) niezwłoczne informowanie Inspektora Nadzoru oraz Zamawiającego o problemach lub okolicznościach mogących wpłynąć na jakość robót, sposób i zakres wykonywania robót oraz termin zakończenia robót;
 - 3) zapewnienie odpowiedniej organizacji ruchu na czas budowy oraz zabezpieczenie dojazdów do istniejących posesji, a także pisemne powiadomienie zarządcy drogi o dacie rozpoczęcia robót;
 - 4) zorganizowanie i utrzymanie w należytych porządku placu budowy oraz zapewnienie warunków pracy zgodnie z przepisami BHP;
 - 5) właściwe zabezpieczenie i oznakowanie terenu prowadzenia robót oraz zorganizowanie placu budowy;
 - 6) zapewnienie nadzoru nad terenem budowy, strzeżenie mienia znajdującego się na jego terenie, a także zapewnienie warunków bezpieczeństwa dla osób trzecich;
 - 7) umożliwienie wstępu na teren budowy pracownikom nadzoru budowlanego, do których należy wykonywanie zadań określonych ustawą Prawo budowlane i innych przepisów z zakresu prawa budowlanego oraz do udostępnienia im danych i informacji zgodnie z tą ustawą;
 - 8) po zakończeniu robót – uporządkowanie terenu budowy, dokonanie wszelkich wymaganych prawem odbiorów/przeglądów/uzgodnień i przekazanie terenu budowy Zamawiającemu w ustalonym terminie odbioru robót;
 - 9) wykonanie inwentaryzacji fotograficznej terenu objętego zakresem inwestycji oraz wjazdów do posesji przed realizacją zadania i przekazanie do Zamawiającego w terminie 14 dni od dnia przekazania placu budowy,
 - 10) opracowanie i uzgodnienie z Zamawiającym harmonogramu rzeczowo-finansowego z podziałem na pozycje wskazane w przedmiarze robót oraz jego aktualizacja w trakcie realizacji przedmiotu zamówienia; w miarę potrzeb i postępu prac Wykonawca zobowiązany jest do aktualizacji harmonogramu, przy czym każda zmiana wymaga akceptacji Zamawiającego; Wykonawca powinien uwzględnić przy przygotowaniu harmonogramu rzeczowo-finansowego typowo niekorzystne warunki pogodowe, które mogą ograniczyć postęp robót oraz inne okoliczności mogące mieć wpływ na terminowość wykonania przedmiotu umowy,
 - 11) jeżeli podczas wykonywania umowy faktyczny postęp robót będzie zagrażał terminowi zakończenia robót lub określonej terminowi zakończenia etapu robót, Wykonawca nie dotrzyma terminu określonego w harmonogramie rzeczowo-finansowym lub zajądą inne istotne odstępstwa od harmonogramu rzeczowo-finansowego - przedstawienie na żądanie Zamawiającego niezwłocznie, nie później niż w terminie 14 dni, do zatwierdzenia projektu Planu naprawczego. Plan naprawczy powinien przewidywać reorganizację sposobu wykonywania robót poprzez zwiększenie zaangażowania sprzętu, personelu, Podwykonawców lub zasobów finansowych Wykonawcy w celu wykonania niezrealizowanych dotychczas etapów robót w terminach określonych w zaktualizowanym harmonogramie rzeczowo-finansowym,
21. Wykonawca będzie podejmował, na własny koszt, wszelkie niezbędne ustalenia i działania w celu umożliwienia poboru i dystrybucji wody, paliwa i energii elektrycznej do wszystkich miejsc, w których są one niezbędne do wykonywania czynności objętych niniejszą umową. Wszelkie koszty z tym związane, w szczególności koszty poboru uważa się za wliczone w wynagrodzenie za przedmiot umowy.
22. Wykonawca na własną odpowiedzialność i na swój koszt podejmie wszelkie środki zapobiegawcze wymagane przez rzetelną praktykę budowlaną i doświadczenie zawodowe oraz aktualne okoliczności, aby zabezpieczyć prawa właścicieli nieruchomości, budynków, lokali użytkowych w tym dróg sąsiadujących z terenem budowy lub zajętych czy wykorzystanych w związku z wykonywanymi robotami i uniknąć powodowania w nich jakichkolwiek zakłóceń czy szkód. Wykonawca zobowiązany jest w szczególności do stałej współpracy, powiadamiania i ustalania czasowej organizacji ruchu z właścicielami obiektów

handlowych i usługowych w celu dojazdu np. z materiałami i dostawami do punktów. Wykonawca będzie odpowiedzialny i zabezpieczy Zamawiającego przed wszelkimi ewentualnymi roszczeniami z tego tytułu zgłoszonymi przez właścicieli.

23. Wykonawca zaznajomi się z umiejscowieniem wszystkich istniejących sieci, takich jak odwodnienie, linie i słupy telefoniczne i elektryczne, światłowody, wodociągi, kanalizacje, gazociągi i tym podobne, przed rozpoczęciem jakichkolwiek wykopów lub innych prac mogących uszkodzić istniejące sieci. Wykonawca jest zobowiązany do szczegółowego oznaczenia sieci i urządzeń, zabezpieczenia ich przed uszkodzeniem, a także do natychmiastowego powiadomienia Inspektora Nadzoru i właściciela sieci i urządzeń, jeśli zostaną przypadkowo uszkodzone w trakcie realizacji robót. Wykonawca jest odpowiedzialny za szkody w sieciach i urządzeniach naziemnych i podziemnych, spowodowane w trakcie wykonywania robót.
24. Wykonawca będzie odpowiedzialny za wszelkie uszkodzenia budynków, dróg, ogrodzeń, zieleni, ciągów drenarskich, wodociągów, kanalizacji i gazociągów, urządzeń naziemnych i podziemnych, słupów i linii energetycznych, telefonicznych, kabli itp., oraz punktów osnowy geodezyjnej i sieci jakiegokolwiek rodzaju spowodowane przez niego lub jego Podwykonawców podczas wykonywania robót (*od daty protokolarnego przejścia terenu budowy do daty protokolarnego oddania terenu budowy – odbioru końcowego robót*). Wykonawca niezwłocznie naprawi wszelkie powstałe uszkodzenia lub przywróci stan poprzedni na własny koszt, a także, jeśli to konieczne, przeprowadzi inne prace nakazane przez Inspektora Nadzoru.
25. Wykonawca będzie zobowiązany uzyskać własnym staraniem i na własny koszt wszelkie konieczne zgody i zezwolenia właścicieli, właściwych organów lub innych podmiotów, wymagane do niezbędnego zdemontowania istniejących sieci, zamontowania sieci tymczasowych, usunięcia sieci tymczasowych i ponownego zamontowania istniejących sieci, każdorazowo na podstawie uzgodnień poczynionych z Inspektorem Nadzoru. Obowiązek ten dotyczy także uzyskania koniecznych zgód właścicieli nieruchomości i dróg zajmowanych lub wykorzystywanych w celu dojazdu na teren budowy.
26. Wykonawca będzie odpowiedzialny za wszelkie szkody wyrządzone osobom trzecim lub w mieniu osób trzecich, które wystąpią na skutek działania lub zaniechania Wykonawcy lub Podwykonawców, w związku z wykonywaniem przedmiotu umowy, bez względu na czas, w którym szkoda wystąpiła.
27. Wykonawca od chwili przejścia terenu budowy zapewnia zabezpieczenie terenu budowy i robót oraz warunki bezpieczeństwa i higieny pracy. Od daty protokolarnego przejścia terenu budowy do momentu odbioru robót Wykonawca ponosi odpowiedzialność na zasadach ogólnych za wszelkie szkody wynikłe na tym terenie.
28. Wykonawca zapewni kompleksową obsługę geodezyjną budowy przez uprawnione służby geodezyjne oraz wykonanie koniecznych badań laboratoryjnych na własny koszt przez niezależną branżową jednostkę laboratoryjną.
29. Wykonawca ma obowiązek zapewnienia Zamawiającemu, wszystkim osobom upoważnionym przez niego, jak też innym uczestnikom procesu budowlanego, dostępu do terenu budowy i do każdego miejsca, gdzie roboty w związku z umową będą wykonywane

§ 8.

Dokumentacja budowy

1. **Wykonawca** jest zobowiązany przechowywać dokumentację zadania inwestycyjnego (w tym w szczególności: projekt budowlany i pozwolenie na budowę, zgłoszenie robót budowlanych, projekty wykonawcze, Specyfikacje Techniczne Wykonania i Odbioru Robót Budowlanych – jeżeli zostały opracowane/wydane) oraz prowadzić na bieżąco następujące dokumenty budowy w formie zgodnej z obowiązującymi przepisami prawa polskiego:
 - 1) dziennik budowy (jeżeli dotyczy),
 - 2) protokoły odbiorów robót,
 - 3) protokoły z narad koordynacyjnych,
 - 4) dokumentację powykonawczą (o ile wystąpi)
2. **Wykonawca** sporządzi kompletną dokumentację powykonawczą, inwentaryzację geodezyjną powykonawczą w dwóch egzemplarzach i przekaze ją **Zamawiającemu** najpóźniej w dacie rozpoczęcia czynności odbiorów Przedmiotu Umowy, o których mowa w § 16 ust. 1 pkt 2 niniejszej Umowy.
3. Dokumentacja powykonawcza musi być przygotowana przez **Wykonawcę** zgodnie z obowiązującymi przepisami i musi odzwierciedlać i dokumentować stan faktyczny przy realizacji Przedmiotu Umowy.

§ 9.

Zasady porozumiewania się stron

1. Porozumiewanie się stron w sprawach związanych z realizacją niniejszej Umowy odbywać się będzie poprzez zapisy w dzienniku budowy, pisemnie i/lub elektronicznie.
2. Pisemna korespondencja stron kierowana będzie na adresy wskazane w niniejszej Umowie, bądź też na nowe adresy wskazane w trakcie jej obowiązywania przez strony w formie pisemnej. Nieodebrana korespondencja, przesłana na taki adres, uznawana będzie za doręczoną w 8 dniu liczonym od daty pierwszego awizowania.
3. Jeżeli **Zamawiający** lub **Wykonawca** przekazują oświadczenia, wnioski, zawiadomienia lub inne informacje elektronicznie, każda ze stron na żądanie drugiej niezwłocznie potwierdza fakt ich otrzymania.
4. Domniemywa się, że pismo wysłane przez **Zamawiającego** na adres e-mail podany przez **Wykonawcę** zostało dostarczone w sposób umożliwiający zapoznanie się **Wykonawcy** z treścią pisma, chyba że **Wykonawca** wezwany przez **Zamawiającego** dla potwierdzenia otrzymania oświadczenia, wniosku, zawiadomienia lub informacji w sposób określony w niniejszym ustępie oświadczy, że w/w wiadomości nie otrzymał.

§ 10.

1. **Wykonawca** oświadcza, że jest ubezpieczony od odpowiedzialności cywilnej w zakresie prowadzonej działalności na kwotę Polisa stanowi **załącznik nr 2** niniejszej umowy. **Wykonawca** jest zobowiązany utrzymywać ubezpieczenie przez cały okres realizacji przedmiotu umowy. W przypadku, gdy okres ubezpieczenia upływa wcześniej niż termin realizacji przedmiotu umowy **Wykonawca** jest zobowiązany przedłożyć, nie później niż ostatniego dnia obowiązywania ubezpieczenia, kopię dowodu jego przedłużenia pod rygorem zawarcia umowy ubezpieczenia lub przedłużenia ubezpieczenia przez **Zamawiającego** na koszt **Wykonawcy** (Zamawiającemu przysługuje prawo potrącenia poniesionych kosztów z tytułu ubezpieczenia z wynagrodzenia **Wykonawcy**), bądź też odstąpienia od umowy przez Zamawiającego w terminie 30 dni od powzięcia wiadomości o okoliczności uzasadniającej odstąpienie od umowy.

§ 11.

Zobowiązania Wykonawcy

1. **Wykonawca** zobowiązuje się wykonać Przedmiot Umowy:
 - 1) Zgodnie z:
 - a) dostarczoną mu przez **Zamawiającego** dokumentacją zadania inwestycyjnego (w tym w szczególności: projektami architektonicznymi/technicznymi, Szczegółową Specyfikacją Techniczną Wykonania i Odbioru Robót Budowlanych, pozwoleniem na budowę lub zgłoszeniem robót budowlanych – jeżeli dotyczy).
 - b) wyjaśnieniami, uzupełnieniami, odpowiedziami **Zamawiającego** udzielonymi na etapie postępowania przetargowego;
 - c) ofertą **Wykonawcy**;
 - d) warunkami wynikającymi z obowiązujących przepisów Prawa budowlanego, przepisów technicznych, ochrony środowiska i innych;
 - e) wymaganiami wynikającymi z norm i aprobat technicznych;
 - f) zasadami rzetelnej wiedzy technicznej, sztuki budowlanej oraz wskazówkami **Zamawiającego**.
 - 2) Z zastosowaniem materiałów, maszyn i urządzeń własnych.
 - 3) Z materiałów, których jakość winna odpowiadać warunkom określonym w:
 - a) dokumentacji projektowej, Szczegółowej Specyfikacji Technicznej Wykonania i Odbioru Robót Budowlanych
 - b) Ustawie z dn. 16.04.2004 r. o wyrobach budowlanych (t. j. Dz. U. z 2021 r., poz. 1213 ze zm.) oraz w innych przepisach prawa.
 - 4) **Wykonawca** bierze całkowitą odpowiedzialność za materiały użyte do realizacji przedmiotu umowy. Nie dopuszcza się stosowania materiałów zamiennych bez pisemnej zgody **Zamawiającego**
 - 5) Atesty, deklaracje zgodności, aprobaty techniczne **Wykonawca** przedstawi **Zamawiającemu** przed ich wbudowaniem a następnie dostarczy je **Zamawiającemu** przed rozpoczęciem czynności odbiorów Przedmiotu Umowy, o których mowa w § 16 ust. 1 pkt 2 niniejszej Umowy. **Zamawiający** wymaga aby atesty, deklaracje zgodności, aprobaty techniczne itp. były aktualne z terminem ważności dla całego cyklu realizacji.
2. **Wykonawca** ma obowiązek na każde żądanie **Zamawiającego** przedstawić świadectwo jakości materiału, certyfikat na znak bezpieczeństwa, deklarację zgodności z Polską Normą i aprobatą techniczną. Dotyczy to wszystkich materiałów, które zostaną wykorzystane do realizacji przedmiotu umowy zgodnie z projektem wykonawczym.

3. **Wykonawca** ma obowiązek własnym kosztem i staraniem, wykonać wszystkie wymagane prawem próby i badania jak również dodatkowe kontrole, próby i badania jakich zażąda **Zamawiający**.
4. **Wykonawca** na własny koszt prowadzi obsługę geodezyjną przedmiotu umowy, z tym, że obsługa geodezyjna będzie prowadzona przez osoby posiadające odpowiednie uprawnienia.
5. **Wykonawca** wykona w ramach obsługi geodezyjnej Przedmiotu Umowy m.in. geodezyjną inwentaryzację powykonawczą Przedmiotu Umowy. Termin ich dostarczenia do **Zamawiającego** ustala się na dzień rozpoczęcia czynności odbiorów Przedmiotu Umowy, o których mowa w § 16 ust. 1 niniejszej Umowy. W przypadku niedostarczenia inwentaryzacji geodezyjnej **Zamawiający** ma prawo nie przystąpić do czynności odbiorowych.
6. Obowiązkiem **Wykonawcy** jest oddanie gotowych robót i obiektów budowlanych będących przedmiotem niniejszej Umowy w sposób i terminie ustalonym w tej Umowie.

§ 12.

Podwykonawstwo

1. **Wykonawca** będzie w pełni odpowiedzialny za działania lub uchybienia każdego Podwykonawcy i ich przedstawicieli lub pracowników, tak jakby były to działania lub uchybienia **Wykonawcy**. **Wykonawca** jest zobowiązany do terminowego regulowania wszelkich zobowiązań wobec Podwykonawców z którymi współpracuje w związku z realizacją Umowy. Nieterminowe regulowanie wymagalnych zobowiązań wobec wyżej wskazanych podmiotów stanowi nienależyte wykonanie Umowy i uprawnia **Zamawiającego** do dokonania wypłaty kwot z Zabezpieczenia **Wykonawcy**, w celu dokonania zapłaty należności na rzecz Podwykonawców. Powierzenie wykonania części zamówienia podwykonawcom nie zwalnia **Wykonawcy** z odpowiedzialności za należyte wykonanie tego zamówienia.
2. **Zamawiający** dopuszcza możliwość zmiany umowy w zakresie Podwykonawstwa, w przypadku wystąpienia następujących okoliczności:
 - 1) powierzenia wykonania części robót budowlanych Podwykonawcom, mimo niewskazania w ofercie takiej części do powierzenia Podwykonawcom,
 - 2) wskazania innego zakresu podwykonawstwa niż przedstawiony w ofercie,
 - 3) rezygnacji z Podwykonawstwa,
 - 4) zmiany Podwykonawcy.
3. **Wykonawca**, Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca zamierzający zawrzeć umowę o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane składa **Zamawiającemu** projekt takiej umowy zawierający co najmniej następujące uregulowania:
 - 1) zakres zamówienia powierzonego do wykonania Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy,
 - 2) termin realizacji,
 - 3) obowiązki generalnego **Wykonawcy**,
 - 4) obowiązki Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy,
 - 5) wysokość wynagrodzenia należnego Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy,
 - 6) termin i warunki zapłaty wynagrodzenia Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy,
 - 7) umowne warunki odstąpienia od umowy.
4. **Wykonawca**, podwykonawca lub dalszy podwykonawca zamówienia na roboty budowlane zamierzający zawrzeć umowę o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, jest obowiązany, w trakcie realizacji zamówienia, do przedłożenia zamawiającemu projektu tej umowy, przy czym Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca jest obowiązany dołączyć zgodę wykonawcy na zawarcie umowy o podwykonawstwo o treści zgodnej z projektem umowy.
5. **Zamawiający** w terminie 14 dni od dnia przekazania projektu umowy o podwykonawstwo zgłosi w formie pisemnej pod rygorem nieważności zastrzeżenia do przedłożonego projektu umowy, jeżeli:
 - 1) projekt umowy nie spełnia wymagań określonych w ust. 3 i ust. 27 niniejszego paragrafu,
 - 2) przewiduje ona termin zapłaty wynagrodzenia Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy dłuższy niż 30 dni od dnia doręczenia **Wykonawcy**, Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy faktury lub rachunku.
 - 3) zawiera ona postanowienia niegodne z ust. 27 i 28 niniejszego paragrafu.
6. Niezgłoszenie przez **Zamawiającego** zastrzeżeń, o których mowa w ust. 5 w formie pisemnej pod rygorem nieważności do przedłożonego projektu umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane w terminie o którym mowa w ust. 5, uważa się za akceptację projektu umowy przez **Zamawiającego**.
7. **Wykonawca**, Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca przedkłada **Zamawiającemu** poświadczoną za zgodność z oryginałem kopię zawartej umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane w terminie 7 dni od jej zawarcia.

8. **Zamawiający** w terminie 14 dni od dnia przekazania kopii umowy o podwykonawstwo, o której mowa w ust. 7 zgłasza do niej w formie pisemnej pod rygorem nieważności sprzeciw, jeżeli umowa nie spełnia wymagań określonych w ust. 3 i w przypadkach o których mowa w ust. 5 niniejszego paragrafu.
9. Niezgłoszenie przez **Zamawiającego** sprzeciwu, o którym mowa w ust. 8 do przedłożonej umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, w terminie o którym mowa w ust. 8, uważa się za akceptację umowy przez Zamawiającego.
10. **Wykonawca**, Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca przedkłada **Zamawiającemu** poświadczoną za zgodność z oryginałem kopię zawartej umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są dostawy lub usługi, w terminie 7 dni od jej zawarcia, z wyłączeniem umów o podwykonawstwo o wartości mniejszej niż 0,5 % wartości umowy określonej w § 3 ust. 1 umowy oraz umów o podwykonawstwo, których przedmiot został wskazany przez Zamawiającego w dokumentach zamówienia. Wyłączenie, o którym mowa w zdaniu pierwszym, nie dotyczy umów o podwykonawstwo o wartości większej niż 50 000,00 złotych.
11. W przypadku, o którym mowa w ust. 10, Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca, przedkłada poświadczoną za zgodność z oryginałem kopię umowy również Wykonawcy.
12. W przypadku, o którym mowa w ust. 10, jeżeli termin zapłaty wynagrodzenia jest dłuższy niż 30 dni od dnia doręczenia **Wykonawcy**, Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy faktury lub rachunku, Zamawiający informuje o tym wykonawcę i wzywa go do doprowadzenia do zmiany tej umowy, pod rygorem wystąpienia o zapłatę kary umownej, o której mowa w § 18 ust. 1 pkt. 9.
13. Przepisy ust. 3-12 stosuje się odpowiednio do zmian umowy o podwykonawstwo.
14. Jeżeli zmiana albo rezygnacja z podwykonawcy dotyczy podmiotu, na którego zasoby wykonawca powoływał się, na zasadach określonych w art. 118 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych, w celu wykazania spełniania warunków udziału w postępowaniu, wykonawca jest obowiązany wykazać Zamawiającemu, że proponowany inny Podwykonawca lub Wykonawca samodzielnie spełnia je w stopniu nie mniejszym niż Podwykonawca, na którego zasoby Wykonawca powoływał się w trakcie postępowania o udzielenie zamówienia. Przepis art. 122 ustawy Prawo zamówień publicznych stosuje się odpowiednio.
15. Warunki dokonania bezpośredniej zapłaty przez **Zamawiającego** wymagalnego wynagrodzenia przysługującego Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy określa art. 465 ustawy - Prawo zamówień publicznych.
16. Wykonanie prac w podwykonawstwie nie zwalnia **Wykonawcy** z odpowiedzialności za wykonanie obowiązków wynikających z umowy i obowiązujących przepisów prawa. **Wykonawca** odpowiada za działania i zaniechania Podwykonawców jak za własne.
17. **Wykonawca** ponosi wobec **Zamawiającego** pełną odpowiedzialność za roboty, które wykonuje przy pomocy podwykonawców i przyjmuje wobec nich funkcję koordynacyjną.
18. **Wykonawca** zapewni w umowach z podwykonawcami ustalenie takiego okresu odpowiedzialności za wady z tytułu gwarancji i rękojmi, aby nie był on krótszy od okresu odpowiedzialności za wady **Wykonawcy** wobec **Zamawiającego**.
19. **Zamawiającemu** przysługuje prawo żądania od **Wykonawcy** zmiany Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy, jeżeli ten realizuje roboty w sposób wadliwy, niezgodny z wymogami projektu i sztuką budowlaną.
20. Nie wypełnienie przez **Wykonawcę** obowiązków określonych powyżej stanowi podstawę do natychmiastowego usunięcia Podwykonawcy przez **Zamawiającego** lub żądania do **Wykonawcy** usunięcia przedmiotowego Podwykonawcy z placu budowy.
21. Warunkiem zapłaty jakiegokolwiek należności wynikającej z faktury jest przedłożenie wraz z fakturą, pisemnych oświadczeń wszystkich zatrudnionych za zgodą Zamawiającego podwykonawców lub dalszych podwykonawców, podpisanych przez osoby upoważnione do ich reprezentacji, zgodnie z którymi:
 - 1) na dzień wystawienia (danej/każdej – w przypadku fakturowania częściowego) faktury Wykonawca nie zalega z zapłatą jakichkolwiek należności na rzecz tych podwykonawców lub dalszych podwykonawców, oraz
 - 2) zwalniają oni Zamawiającego z długu w postaci wszelkich roszczeń wynikających z tytułu prac i robót budowlanych, dostaw i usług wykonanych przez nich do dnia wystawienia przez Wykonawcę danej faktury.
22. W przypadku nieprzedstawienia przez **Wykonawcę** oświadczeń, o których mowa w ustępie poprzednim wstrzymuje się wypłatę należnego wynagrodzenia za odebrane roboty budowlane w części równej sumie kwot wynikających z nieprzedstawionych oświadczeń Podwykonawców i dalszych Podwykonawców.

23. W przypadku uchylenia się od obowiązku zapłaty odpowiednio przez **Wykonawcę**, Podwykonawcę lub dalszego Podwykonawcę wynagrodzenia należnego Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy, **Zamawiający** dokona bezpośredniej zapłaty wymagalnego wynagrodzenia na zasadach określonych w art. 465 ustawy Prawo zamówień publicznych.
- 1) Zamawiający dokonuje bezpośredniej zapłaty wymagalnego wynagrodzenia przysługującego Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy, który zawarł zaakceptowaną przez Zamawiającego umowę o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, lub który zawarł przedłożoną Zamawiającemu umowę o podwykonawstwo, której przedmiotem są dostawy lub usługi, w przypadku uchylenia się od obowiązku zapłaty odpowiednio przez Wykonawcę, Podwykonawcę lub dalszego Podwykonawcę.
 - 2) Wynagrodzenie, o którym mowa w pkt. 1), dotyczy wyłącznie należności powstałych po zaakceptowaniu przez Zamawiającego umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, lub po przedłożeniu Zamawiającemu poświadczonej za zgodność z oryginałem kopii umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są dostawy lub usługi.
 - 3) Bezpośrednia zapłata obejmuje wyłącznie należne wynagrodzenie, bez odsetek, należnych Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy.
 - 4) Zamawiający, przed dokonaniem bezpośredniej zapłaty, jest obowiązany umożliwić wykonawcy zgłoszenie, pisemnie, uwag dotyczących zasadności bezpośredniej zapłaty wynagrodzenia podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy. Zamawiający informuje o terminie zgłaszania uwag nie krótszym niż 7 dni od dnia doręczenia tej informacji. W uwagach nie można powoływać się na potrącenie roszczeń wykonawcy względem podwykonawcy niezwiązanych z realizacją umowy o podwykonawstwo.
 - 5) W przypadku zgłoszenia uwag, o których mowa w pkt. 4), w terminie wskazanym przez Zamawiającego, Zamawiający może:
 - a) nie dokonać bezpośredniej zapłaty wynagrodzenia podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy, jeżeli wykonawca wykaże niezasadność takiej zapłaty albo
 - b) złożyć do depozytu sądowego kwotę potrzebną na pokrycie wynagrodzenia podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy, w przypadku istnienia zasadniczej wątpliwości zamawiającego co do wysokości należnej zapłaty lub podmiotu, któremu płatność się należy, albo
 - c) dokonać bezpośredniej zapłaty wynagrodzenia podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy, jeżeli podwykonawca lub dalszy podwykonawca wykaże zasadność takiej zapłaty.
24. Jeżeli zatwierdzony przez **Zamawiającego** zgodnie z warunkami niniejszej umowy Podwykonawca wystąpi na piśmie z oświadczeniem do **Zamawiającego**, że **Wykonawca** nie dokonuje płatności za wykonane roboty, które zostały odebrane, usługi lub dostawy i udokumentuje zasadność takiego żądania dokumentami potwierdzającymi wykonanie i odbiór fakturowanych robót, usług lub dostaw, to **Zamawiający** wezwie **Wykonawcę** do dostarczenia w terminie 7 dni od daty doręczenia takiego powiadomienia dowodów, że sumy należne Podwykonawcy za roboty oraz wynagrodzenie należne Dostawcy lub Usługodawcy, zostały zapłacone albo, że zobowiązanie do zapłaty wygasło w inny sposób niż poprzez zapłatę.
25. Jeżeli po wezwaniu, o którym mowa w ustępie poprzednim dot. Podwykonawcy **Wykonawca** nie dostarczy dowodów, że sumy należne Podwykonawcy zostały zapłacone to **Zamawiający**, zapłaci na rzecz Podwykonawcy należną kwotę. Zapłata na rzecz Podwykonawcy zostanie dokonana w walucie, w jakiej realizowana jest umowa między **Wykonawcą** z **Zamawiającym**.
26. W przypadku dokonania bezpośredniej zapłaty Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy Zamawiający potrąca kwotę wypłaconego wynagrodzenia z wynagrodzenia należnego Wykonawcy. Do zasad odpowiedzialności Zamawiającego, Wykonawcy, Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy z tytułu wykonanych robót budowlanych stosuje się przepisy ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny, jeżeli przepisy ustawy Prawo zamówień publicznych nie stanowią inaczej.
27. Umowa z Podwykonawcą nie może zawierać postanowień:
- 1) uzależniających uzyskanie przez Podwykonawcę płatności od **Wykonawcy** od dokonania przez Inspektora Nadzoru odbioru wykonanych przez Podwykonawcę robót, lub od dokonania przez **Zamawiającego** na rzecz **Wykonawcy** płatności za roboty wykonane przez Podwykonawcę,
 - 2) warunkujących Podwykonawcy dokonania zwrotu kwot zabezpieczenia przez **Wykonawcę** od zwrotu zabezpieczenia wykonania na rzecz **Wykonawcy** przez **Zamawiającego**,
 - 3) określających karę umowną za nieterminowe wykonanie zobowiązania przez Podwykonawcę jako karę za opóźnienie; kary takie można określić jedynie jako kary za zwłokę,

- 4) nakazujących Podwykonawcy wniesienia zabezpieczenia wykonania lub należytego wykonania umowy jedynie w pieniądzu, bez możliwości jej zamiany na gwarancje bankową/ubezpieczeniową lub na inną formę przewidzianą w przepisach prawa, w tym w szczególności przepisach Pzp,
 - 5) stwierdzających, że wartość zabezpieczenia należytego wykonania umowy może zostać lub będzie potrącona z wynagrodzenia należnego Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy.
28. Umowa o podwykonawstwo nie może zawierać postanowień kształtujących prawa i obowiązki podwykonawcy, w zakresie kar umownych oraz postanowień dotyczących warunków wypłaty wynagrodzenia, w sposób dla niego mniej korzystny niż prawa i obowiązki wykonawcy, ukształtowane postanowieniami umowy zawartej między Zamawiającym a Wykonawcą.
 29. **Wykonawca** jest zobowiązany w umowach zawieranych przez niego z Podwykonawcami zawrzeć postanowienia ustanawiające solidarną odpowiedzialność **Wykonawcy** za wynagrodzenie należne dalszemu Podwykonawcom, według zasad określonych w niniejszym paragrafie. Obowiązek ten dotyczy także wszystkich dalszych Podwykonawców.
 30. Wszyscy dalsi Podwykonawcy podlegają zatwierdzeniu przez **Zamawiającego**, według zasad określonych w niniejszym paragrafie.
 31. Konieczność wielokrotnego dokonywania bezpośredniej zapłaty Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy lub konieczność dokonania bezpośrednich zapłat na sumę większą niż 5% wartości umowy może stanowić podstawę do odstąpienia od umowy przez **Zamawiającego**.
 32. Po zakończeniu robót budowlanych objętych przedmiotem umowy, **Wykonawca** na wniosek **Zamawiającego** dodatkowo przedłoży zbiorczą pisemną informację o stanie jego rozliczeń z Podwykonawcami, ze szczególnym uwzględnieniem kwot, które pozostały jeszcze do zafakturowania przez Podwykonawców i do zapłacenia przez **Wykonawcę** wraz ze wskazaniem terminów tych płatności.
 33. Zamawiający żąda, aby przed przystąpieniem do wykonania zamówienia wykonawca podał nazwy, dane kontaktowe oraz przedstawicieli, podwykonawców zaangażowanych w takie roboty budowlane, jeżeli są już znani. Wykonawca zawiadamia zamawiającego o wszelkich zmianach w odniesieniu do informacji, o których mowa w zdaniu pierwszym, w trakcie realizacji zamówienia, a także przekazuje wymagane informacje na temat nowych podwykonawców, którym w późniejszym okresie zamierza powierzyć realizację robót budowlanych lub usług.
 34. Wykonawca zleca podwykonawcom wykonanie następującej części zamówienia, tj.*

§ 13.

Zabezpieczenie należytego wykonania umowy

1. **Wykonawca** zobowiązuje się do wniesienia przed zawarciem Umowy zabezpieczenia należytego wykonania Umowy w kwocie stanowiącej równowartość **5%** wartości wynagrodzenia umownego brutto określonego w § 3 ust. 1 niniejszej umowy tj. w kwocie PLN słownie:
2. Zabezpieczenie służy pokryciu roszczeń z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania niniejszej umowy oraz służy pokryciu roszczeń z tytułu rękojmi za wady oraz gwarancji.
3. **Zamawiający** i **Wykonawca** ustalają, że zabezpieczenie należytego wykonania Umowy zostanie wniesione przez **Wykonawcę** w formie dopuszczanej przepisami art. 450 ust. 1 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (*tekst jednolity Dz. U. z 2024 r., poz. 1320 ze zm.*) tj. w formie
4. Zabezpieczenie może być wniesione według wyboru Wykonawcy w jednej lub kilku formach - zgodnie z art. 450 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych. Zamawiający nie wyraża zgody na wniesienie zabezpieczenia w innej formie.
5. Zamawiający zwróci zabezpieczenie w terminie 30 dni od dnia wykonania zamówienia i uznania przez Zamawiającego za należyte wykonane.
6. Kwota pozostawiona na zabezpieczenie roszczeń z tytułu rękojmi za wady lub gwarancji wykonanych robót wynosi 30% wysokości zabezpieczenia.
7. Kwota, o której mowa w ust. 6 zostanie zwrócona Wykonawcy nie później niż w 15. dniu po upływie okresu rękojmi za wady lub gwarancji.
8. W przypadku nienależytego i niezgodnego z Umową wykonania Przedmiotu Umowy, a także w przypadku nie dotrzymania przez **Wykonawcę** warunków usuwania awarii i wad ujawnionych w okresie rękojmi/gwarancji, kwota zabezpieczenia nie będzie wypłacona.
9. Jeżeli pozostająca w dyspozycji **Zamawiającego** część zabezpieczenia nie pokryje poniesionej szkody, **Zamawiający** może dochodzić odszkodowania uzupełniającego do wysokości poniesionej szkody.
10. Jeżeli okres, na jaki ma zostać wniesione zabezpieczenie, przekracza 5 lat, zabezpieczenie w pieniądzu wnosi się na cały ten okres, a zabezpieczenie w innej formie wnosi się na okres nie krótszy niż 5 lat,

z jednoczesnym zobowiązaniem się wykonawcy do przedłużenia zabezpieczenia lub wniesienia nowego zabezpieczenia na kolejne okresy.

11. W przypadku nieprzedłużenia lub niewniesienia nowego zabezpieczenia najpóźniej na 30 dni przed upływem terminu ważności dotychczasowego zabezpieczenia wniesionego w innej formie niż w pieniądzu, zamawiający zmienia formę na zabezpieczenie w pieniądzu, przez wypłatę kwoty z dotychczasowego zabezpieczenia.
12. Wypłata, o której mowa w ust. 11, następuje nie później niż w ostatnim dniu ważności dotychczasowego zabezpieczenia.

§ 14.

Inne obowiązki Wykonawcy

1. Niezależnie od obowiązków **Wykonawcy** wymienionych w poprzednich paragrafach niniejszej Umowy na **Wykonawcy** spoczywają następujące obowiązki:
 - 1) Pisemnego informowania inspektora nadzoru o konieczności wykonania robót dodatkowych i zamiennych w terminie do 3 dni od daty stwierdzenia konieczności ich wykonania.
 - 2) Zgłaszania inspektorowi nadzoru – pisemnie (*względnie przy akceptacji Zamawiającego telefonicznie*) oraz wpisem do dziennika budowy konieczności odbioru robót zanikających i ulegających zakryciu. Inspektor nadzoru winien dokonać odbioru tych robót w terminie nie dłuższym niż trzy dni robocze od daty powiadomienia go o tej konieczności. W przypadku nie powiadomienia inspektora w terminach jw. i zakryciu robót podlegających odbiorowi, **Wykonawca** zobowiązuje się do odkrycia robót na własny koszt, a następnie przywrócenie robót do stanu przed odkryciem również na swój koszt.
 - 3) Przygotowania i dostarczenia **Zamawiającemu** w dacie rozpoczęcia czynności odbiorów Przedmiotu Umowy, o których mowa w § 16 ust. 1 pkt 2 niniejszej Umowy wszystkich wymaganych prawem oraz przez **Zamawiającego** dokumentów takich jak: świadectwa materiałów, atesty, certyfikaty, wyniki prób, zaświadczenia właściwych jednostek i organów, protokoły odbiorów technicznych, oświadczenia Kierownika budowy o zakończeniu robót stanowiących Przedmiot Umowy, inwentaryzacji geodezyjnej powykonawczej i dokumentacji technicznej powykonawczej

§ 15.

Fakturowanie robót

1. Strony ustalają, że wynagrodzenie **Wykonawcy** za Przedmiot Umowy rozliczane będzie:
 - 1) fakturami częściowymi za wykonane w danym okresie elementy robót wyszczególnione w Tabeli elementów rozliczeniowych oraz w harmonogramie rzeczowo-finansowym (*załącznik nr 2 do niniejszej Umowy*). Podstawą do sporządzenia faktury częściowej będzie przedstawienie **Zamawiającemu** szczegółowego rozliczenia wykonanych robót, stanowiącego załącznik do faktury, potwierdzone przez inspektora nadzoru. Wartość i cena elementów robót będzie zgodna z wartością i ceną elementów robót wyszczególnionych w **załączniku nr 2** do niniejszej Umowy. Faktura niezgodna pod względem ilości i wartości robót z harmonogramem dla poszczególnych etapów stanowi fakturę wystawioną niezgodnie z umową i nie podlega zapłacie przez Zamawiającego. Potwierdzenie przez inspektora nadzoru rozliczenia robót i zapłata przez Zamawiającego faktury częściowej nie stanowi ostatecznego rozliczenia za objęty fakturą zakres robót i nie pozbawia Zamawiającego prawa do weryfikowania ilości i wartości wykonanych robót przy odbiorze końcowym.
 - 2) fakturą końcową za wykonanie całego Przedmiotu Umowy, stanowiącą różnicę wynagrodzenia (*za wykonanie Przedmiotu Umowy*) wyszczególnionego w § 3 ust. 1 niniejszej umowy, a sumą wystawionych faktur częściowych wg zasad opisanych w pkt 1) niniejszego ustępu. Podstawą do wystawienia faktury końcowej będzie dokonanie przez **Zamawiającego** bezusterkowego odbioru końcowego, o którym mowa w § 16 ust. 1 pkt. 2 niniejszej Umowy, potwierdzone protokołem odbioru końcowego sporządzonym na piśmie.
2. Terminy sporządzania i dostarczania faktur do **Zamawiającego** ustala się na 7 dni od daty protokolarnego częściowego i końcowego odbioru Przedmiotu Umowy.
3. Faktury częściowe i końcowa zostaną zapłacone przez **Zamawiającego** w terminach:
 - 1) faktury częściowe **30 dni** od daty doręczenia ich do **Zamawiającego**,
 - 2) faktura końcowa w terminie do **30 dni** od daty doręczenia jej do **Zamawiającego**.
4. Faktury wystawione przez **Wykonawcę** za wykonane roboty będą realizowane przez **Zamawiającego** przelewem na konto **Wykonawcy** w banku: przy czym za datę zapłaty uznaje się datę obciążenia konta **Zamawiającego**.

5. Zbycie przez **Wykonawcę** wierzytelności przysługujących mu z tytułu realizacji niniejszej Umowy, możliwe będzie wyłącznie za uprzednią zgodą **Zamawiającego** wyrażoną na piśmie.

§ 16.

Rozruch, Odbiór częściowy, końcowy, ostateczny

1. Strony ustalają, że będą stosowane następujące rodzaje odbiorów:
 - 1) odbiór robót zanikających i ulegających zakryciu,
 - 2) odbiór końcowy całego zakresu Przedmiotu Umowy,
 - 3) odbiór ostateczny po upływie okresu gwarancji i rękojmi,
 - 4) odbiór częściowy.
2. Odbiorów wyszczególnionych w niniejszym paragrafie w ust. 1 pkt 2) i 3) dokonuje komisja powołana przez **Zamawiającego**.
3. Gotowość do odbiorów Przedmiotu Umowy, o których mowa w niniejszym paragrafie ust. 1 pkt 2) i 4) zostanie zgłoszona na piśmie do **Zamawiającego** przez **Wykonawcę** w terminie do 5 dni roboczych od daty osiągnięcia gotowości odbiorowej. Zawiadomienie to musi być poprzedzone wpisem kierownika budowy do dziennika budowy o zakończeniu robót a następnie potwierdzone przez inspektora nadzoru.
4. **Zamawiający** powoła komisję odbiorową i ustali termin rozpoczęcia czynności odbiorowych najpóźniej w 5 dniu roboczym od daty otrzymania zgłoszenia o gotowości do odbioru.
5. **Wykonawca** przekazuje **Zamawiającemu** w dniu rozpoczęcia odbiorów, o których mowa w niniejszym paragrafie w ust. 1 pkt 2 kompletną dokumentację powykonawczą oraz inne dokumenty wymienione w § 8, w § 14 niniejszej Umowy.
6. Z czynności odbioru sporządza się protokół zawierający wszelkie ustalenia dokonane w toku odbioru.
7. Dokonanie przez inspektora nadzoru odbioru częściowego robót nie wyklucza prawa Zamawiającego do dokonywania weryfikacji tych robót na późniejszych etapach, w szczególności przy odbiorze końcowym. Zamawiający dokona kompleksowego odbioru wszystkich robót budowlanych i ma prawo zgłaszania wad, braków, usterek wobec wszystkich wykonanych robót.
8. **Zamawiający** ma prawo:
 - 1) odmowy odbioru w przypadku stwierdzenia, że przedmiot odbioru nie jest gotowy, zawiera braki jest niekompletny bądź nie skompletowania dokumentów koniecznych do odbioru, wskazanych w umowie,
 - 2) odmowy odbioru w przypadku stwierdzenia w trakcie czynności odbiorowych wad nadających się do usunięcia do czasu usunięcia tych wad.
9. Jeżeli w toku czynności odbioru zostaną stwierdzone wady: nadające się do usunięcia – Zamawiający może odmówić odbioru do czasu usunięcia wad, ewentualnie odebrać roboty i wyznaczyć termin na usunięcie wad albo obniżyć wynagrodzenie za przedmiot umowy odpowiednio do utraconej wartości użytkowej, estetycznej i technicznej, 2) nie nadające się do usunięcia – Zamawiający może:
 - 1) jeżeli wady nie uniemożliwiają użytkowania przedmiotu umowy zgodnie z jego przeznaczeniem – odebrać roboty i obniżyć wynagrodzenie za przedmiot umowy odpowiednio do utraconej wartości użytkowej, estetycznej i technicznej,
 - 2) jeżeli wady uniemożliwiają użytkowanie przedmiotu umowy zgodnie z jego przeznaczeniem - odstąpić od umowy zawiadamiając o tym właściwe organy nadzoru i inspekcji lub żądać wykonania przedmiotu umowy po raz drugi w ramach wynagrodzenia ustalonego niniejszą umową, zachowując prawo domagania się od Wykonawcy naprawienia szkody wynikłej ze zwłoki. Zamawiający zachowuje przy tym także prawo do naliczania kar umownych.
10. Odbiór ostateczny dokonywany jest po upływie terminu rękojmi i polega na sprawdzeniu usunięcia wad powstałych i ujawnionych w okresie gwarancyjnym.
11. Dokumentem potwierdzającym przejęcie przez Zamawiającego wykonanego przedmiotu umowy jest protokół końcowego odbioru robót, podpisany przez Zamawiającego, którego integralną częścią będą dokumenty wymienione w ust. 12.
12. Gotowość przedmiotu umowy do odbioru końcowego winna być udokumentowana dołączonymi do zawiadomienia dokumentami obejmującymi:
 - 1) operat kołaudacyjny,
 - 2) oświadczenie Wykonawcy o zgodności i kompletności wykonania przedmiotu umowy z warunkami niniejszej umowy,
 - 3) oryginał dzienników budów z wpisem Kierownika budowy o zakończeniu robót budowlanych i potwierdzenie tego wpisu przez branżowych inspektorów nadzoru (w przypadku gdy dziennik był prowadzony);

- 4) oświadczenie kierownika budowy o zgodności wykonania obiektu budowlanego z dokumentacją zadania inwestycyjnego i warunkami pozwolenia na budowę lub zgłoszenia robót budowlanych oraz przepisami, z określeniem zmian nieodstępujących w sposób istotny od zatwierdzonego projektu budowlanego (*o ile został opracowany*) lub warunków pozwolenia na budowę lub zgłoszenia robót budowlanych, potwierdzone przez projektanta i/lub inspektora nadzoru inwestorskiego, o doprowadzeniu do należytego stanu i porządku terenu budowy (*a także terenu przyległego – w razie korzystania – drogi, ulicy, sąsiedniej nieruchomości, budynku lub lokalu*) oraz o właściwym zagospodarowaniu terenów przyległych;
 - 5) kopie rysunków wchodzących w skład zatwierdzonego projektu budowlanego, z naniesionymi zmianami dokonanymi w trakcie wykonywania robót, potwierdzone przez projektanta i inspektora nadzoru inwestorskiego – *jeżeli dotyczy*;
 - 6) geodezyjną inwentaryzację powykonawczą wraz z informacją o zgodności usytuowania obiektu budowlanego z projektem zagospodarowania działki lub terenu lub odstępstwach od tego projektu, sporządzoną przez osobę wykonującą samodzielne funkcje w dziedzinie geodezji i kartografii oraz posiadającą odpowiednie uprawnienia zawodowe;
 - 7) protokoły odbioru przebudowy urządzeń obcych i uzbrojenia terenu przez ich właścicieli lub administratorów oraz protokoły przekazania obiektów ich zarządom.
13. Wykonawca przekazuje Zamawiającemu do odbioru końcowego przedmiot zamówienia wykonany w całości zgodnie z obowiązującymi przepisami techniczno-budowlanymi, normami i wytycznymi, w stanie kompletnym z punktu widzenia celu, któremu ma służyć.
 14. Jakikolwiek istotne wady stwierdzone przy odbiorze powodują niedokonanie odbioru. Wykonawca zobowiązany jest usunąć na własny koszt w terminie ustalonym i ponownie dokonać zgłoszenia przedmiotu umowy do odbioru.

§ 17.

Uprawnienia z tytułu gwarancji i rękojmi

1. **Wykonawca** odpowiada przed **Zamawiającym** za wady ujawnione w okresie rękojmi i gwarancji.
2. **Wykonawca** udziela gwarancji jakości na cały Przedmiot Umowy **na okres** **miesięcy**, gwarantując wykonanie robót jakościowo dobrze, zgodnie z dokumentacją zadania inwestycyjnego, zasadami sztuki budowlanej, wiedzy technicznej, normami technicznymi i warunkami umowy.
3. **Zamawiającemu** przysługują uprawnienia z tytułu rękojmi za wady fizyczne Przedmiotu Umowy. Okres rękojmi trwa 5 lat.
4. Bieg rękojmi i gwarancji rozpoczyna się od daty zakończenia czynności odbioru, o których mowa w § 16 ust. 1 pkt 2 niniejszej Umowy, stwierdzonej ww. protokołach odbioru.
5. **Wykonawca** ponosi pełną odpowiedzialność za jakość i trwałość wykonanych prac.
6. Ustala się następujące terminy usuwania stwierdzonych wad:
 - 1) w przypadku wystąpienia wad, które uniemożliwiają korzystanie z przedmiotu zamówienia zgodnie z jego przeznaczeniem, narażają Użytkowników na niebezpieczeństwo lub narażają na uszkodzenie mienia, **Wykonawca** przystąpi do ich likwidacji w następnym dniu po zgłoszeniu i w miarę możliwości zlikwiduje je w ciągu jednego dnia bądź w wyznaczonym przez **Zamawiającego** terminie,
 - 2) w przypadku wystąpienia wad w okresie gwarancji/rękojmi, **Wykonawca** usunie w terminie wyznaczonym przez **Zamawiającego**.
7. W ramach uprawnień z rękojmi za wady Zamawiającemu przysługuje według własnego wyboru prawo do:
 - 1) żądania wymiany przez Wykonawcę wadliwego materiału, fragmentu, elementu, podzespołu, modułu, zespołu na nowy wolny od wad o tożsamych parametrach, na wyłączny koszt Wykonawcy w terminie wyznaczonym przez Zamawiającego,
 - 2) żądania usunięcia wad, braków, awarii oraz usterek na wyłączny koszt Wykonawcy i w terminie określonym w niniejszej umowie bądź w terminie wyznaczonym przez Zamawiającego,
 - 3) żądania od Wykonawcy demontażu i ponownego zamontowania wadliwego materiału, fragmentu, elementu, podzespołu, modułu, zespołu po dokonaniu wymiany na wolny od wad lub usunięciu wady, na wyłączny koszt Wykonawcy w terminie wyznaczonym przez Zamawiającego,
 - 4) powierzenia usunięcia wad, braków, awarii i usterek lub dostarczenia wadliwego materiału, fragmentu, elementu, podzespołu, modułu, zespołu wolnego od wad na koszt Wykonawcy osobom trzecim, bez konieczności uzyskiwania jakichkolwiek upoważnień sądowych,
 - 5) żądania obniżenia wynagrodzenia,

- 6) odstąpienia od umowy w terminie a od powzięcia przez Zamawiającego wiadomości o okoliczności stanowiącej podstawę do odstąpienia od umowy, co traktowane będzie jako okoliczność obciążającą Wykonawcę.
8. W ramach uprawnień wynikających z udzielonych gwarancji Zamawiającemu przysługują te same uprawnienia co z tytułu rękojmi za wady oraz uprawnienia do żądania naprawy/usunięcia wady w terminie wyznaczonym przez Zamawiającego i na własny koszt Wykonawcy.
Wykonawca zobowiązuje się bezzwłocznie usunąć, na własny koszt, wszelkie wady i usterki Przedmiotu Umowy, które ujawnią się w okresie gwarancji i rękojmi. W szczególności **Wykonawca**, na własny koszt i ryzyko, wymieni, naprawi, uzupełni Przedmiot Umowy, w tym wszelkie prace i urządzenia, tak, aby były one zgodne z wymogami zawartymi w Umowie, normami, przepisami prawa, wiedzą techniczną, jak również, żeby spełniały one wymagane standardy funkcjonowania i niezawodności.
9. **Wykonawca** będzie zobowiązany usunąć wszelkie wady lub usterki w terminach ustalonych przez Komisję usterkową powołaną przez **Zamawiającego**. W wypadku nie przystąpienia przez **Wykonawcę** do usuwania wad lub usterek, lub nie usunięcia ich przez **Wykonawcę** w terminie wynikającym z wyżej wymienionych zasad, **Zamawiający** ma prawo zlecić ich usunięcie innemu podmiotowi na koszt i ryzyko **Wykonawcy**, bez konieczności uzyskiwania jakichkolwiek upoważnień sądowych, zachowując prawa wynikające z rękojmi i gwarancji. **Zamawiający** ma prawo potrącić koszty zastępczego usunięcia wad lub usterek z wynagrodzenia **Wykonawcy** lub z zatrzymanego z tytułu zabezpieczenia należytego wykonania Umowy, o którym mowa powyżej.
10. **Zamawiającemu** przysługują uprawnienia z tytułu rękojmi za wady fizyczne, niezależnie od uprawnień wynikających z gwarancji.
11. Dla wad usuniętych w okresie rękojmi/gwarancji termin rękojmi/gwarancji dla tego zakresu robót biegnie od nowa.
12. Gwarancja nie wyłącza, nie ogranicza ani nie zawiesza uprawnień Zamawiającego wynikających z przepisów o rękojmi za wady. Udzielone rękojmią i gwarancja nie naruszają prawa Zamawiającego do dochodzenia roszczeń o naprawienie szkody w pełnej wysokości na zasadach określonych w Kodeksie Cywilnym i niniejszej umowie.

§ 18.

Kary, odszkodowania

1. **Wykonawca** zapłaci **Zamawiającemu** kary umowne:
 - 1) za zwłokę w wykonaniu przedmiotu umowy w wysokości 0,3% wynagrodzenia brutto określonego w § 3 ust. 1 za każdy dzień zwłoki po przekroczeniu terminu określonego w § 2 ust. 1 umowy,
 - 2) za nieterminowe przystąpienie do usuwania wady lub wymiany rzeczy na wolną od wad w wysokości 0,3% wynagrodzenia brutto za każdy dzień zwłoki,
 - 3) za zwłokę w usunięciu wad stwierdzonych przy odbiorach o których mowa w § 16 ust. 1 lub w okresie rękojmi i gwarancji oraz za zwłokę wykonaniu obowiązków, o których mowa w § 17 ust. 7 i 8 w wysokości 0,3% wynagrodzenia brutto określonego w § 3 ust. 1, za każdy dzień zwłoki liczony od upływu terminu wyznaczonego przez Zamawiającego na usunięcie stwierdzonych wad i usterek,
 - 4) za zwłokę w usunięciu wad stwierdzonych przy odbiorze ostatecznym – w wysokości 0,3 % wynagrodzenia brutto określonego w § 3 ust. 1 za każdy dzień zwłoki, liczony od upływu terminu wyznaczonego przez Zamawiającego,
 - 5) z tytułu odstąpienia od umowy przez którąkolwiek ze stron, z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy - w wysokości 10% wynagrodzenia brutto, o którym mowa w § 3 ust. 1 umowy,
 - 6) za brak zapłaty lub nieterminową zapłatę wynagrodzenia należnego podwykonawcom lub dalszym podwykonawcom – w wysokości 1 000 zł za każdy stwierdzony przypadek
 - 7) za nieprzedłożenie do zaakceptowania projektu umowy o podwykonawstwo lub projektu jej zmiany – w wysokości 1000 zł za każdy stwierdzony przypadek,
 - 8) za nieprzedłożenie poświadczonej za zgodność z oryginałem kopii umowy o podwykonawstwo lub zmiany tej umowy – w wysokości w wysokości 1000 zł za każdy stwierdzony przypadek,
 - 9) za niedokonanie zmiany umowy o podwykonawstwo w zakresie terminu zapłaty, o którym mowa w § 12 ust. 12 – w wysokości w wysokości 1000 zł za każdy stwierdzony przypadek,
 - 10) za zwłokę w wykonaniu obowiązków o których mowa w § 19 ust. 2 i 3 w wysokości 0,2 % wartości brutto wynagrodzenia ustalonego w § 3 ust. 1, za każdy dzień zwłoki,
 - 11) za zwłokę w wykonaniu poszczególnych etapów robót budowlanych określonych w harmonogramie rzeczowo – finansowym w wysokości 200,00 zł za każdy dzień zwłoki licząc od upływu terminów wskazanych w harmonogramie.
 - 12) za wprowadzenie na teren budowy Podwykonawcy nie zgłoszonego i nie zaakceptowanego przez Zamawiającego - w wysokości 5 000 zł za każdy przypadek;

- 13) w przypadku braku zapłaty lub nieterminowej zapłaty wynagrodzenia należnego Podwykonawcy z tytułu zmiany wysokości wynagrodzenia, o której mowa w § 22 ust. 15 umowy (*art. 439 ust. 5 ustawy Pzp*) w wysokości 5 000 zł za każdy przypadek
2. Łączna maksymalna wysokość kar umownych określonych w ust. 1 nie może przekroczyć 30 % wynagrodzenia brutto o którym mowa w § 3 ust. 1.
3. Niezależnie od kar umownych Zamawiający może dochodzić odszkodowania uzupełniającego na zasadach ogólnych w przypadku gdy szkoda przekracza wysokość kar umownych, w szczegółności wynikająca z utraty dotacji/dofinansowania lub jej części.
4. Strony ustalają, że roszczenie o zapłatę kar umownych z tytułu zwłoki, ustalonych za każdy dzień zwłoki staje się wymagalne:
 - 1) za pierwszy rozpoczęty dzień zwłoki w tym dniu,
 - 2) za każdy następny dzień zwłoki odpowiednio w każdym z tych dni.
5. Kary umowne mogą być potrącone z zabezpieczenia należytego wykonania umowy oraz z faktur za wykonane roboty, na co niniejszym Wykonawca wyraża zgodę.

§ 19.

1. Stosownie do art. 95 ust.1 ustawy Prawo zamówień publicznych Zamawiający wymaga zatrudnienia przez Wykonawcę lub Podwykonawców na podstawie stosunku pracy osób wykonujących następujące czynności w trakcie realizacji niniejszego zamówienia polegające na wykonywaniu pracy w sposób określony w art. 22 § 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974r. Kodeks pracy, obejmujące wszystkie **roboty drogowe i bitumiczne wraz z robotami towarzyszącymi z wyłączeniem czynności nadzoru nad robotami budowlanymi**.
2. Wykonawca gwarantuje, że osoby wykonujące przedmiot zamówienia w zakresie określonym w ust. 1 będą zatrudnione na podstawie stosunku pracy w rozumieniu Kodeksu pracy. Obowiązek realizacji przedmiotu zamówienia przy pomocy osób zatrudnionych na podstawie stosunku pracy dotyczy również realizacji zamówienia przy pomocy Podwykonawców.
3. Wykonawca przedłoży Zamawiającemu w terminie 10 dni od podpisania umowy poświadczoną za zgodność z oryginałem kopię umowy o pracę zatrudnionych pracowników - zawierające informacje, w tym dane osobowe, niezbędne do weryfikacji zatrudnienia na podstawie umowy o pracę, w szczególności imię i nazwisko zatrudnionego pracownika, datę zawarcia umowy o pracę, rodzaj umowy o pracę i zakres obowiązków pracownika.
4. W celu weryfikacji zatrudniania przez Wykonawcę lub Podwykonawcę na podstawie umowy o pracę osób wykonujących wskazane w ust. 1 czynności w zakresie realizacji zamówienia Zamawiający ma prawo żądać przedłożenia dokumentów potwierdzających zatrudnienie w terminie przez siebie wyznaczonym w szczególności:
 - 1) oświadczenia zatrudnionego pracownika,
 - 2) oświadczenia Wykonawcy lub Podwykonawcy o zatrudnieniu pracownika na podstawie umowy o pracę,
 - 3) poświadczoną za zgodność z oryginałem kopii umowy o pracę zatrudnionego pracownika,
 - 4) innych dokumentów
 - zawierających informacje, w tym dane osobowe, niezbędne do weryfikacji zatrudnienia na podstawie umowy o pracę, w szczególności imię i nazwisko zatrudnionego pracownika, datę zawarcia umowy o pracę, rodzaj umowy o pracę i zakres obowiązków pracownika.
5. W przypadku konieczności zmiany – w okresie trwania umowy – osób wykonujących czynności, o których mowa w ust. 1 Wykonawca zobowiązany jest przedłożyć Zamawiającemu poświadczoną za zgodność z oryginałem kopie umów o pracę zawartych z tymi osobami w terminie 10 dni od ich podpisania. Ustęp 3 stosuje się odpowiednio.
6. Zamawiającemu służy prawo odstąpić od umowy ze skutkiem natychmiastowym, jeżeli zwłoka Wykonawcy w wykonaniu obowiązku wskazanego w ust. 3, 4 i 5 niniejszego paragrafu przekroczy 10 dni licząc od upływu terminu wskazanego w ust. 3 i 5 lub wyznaczonego przez Zamawiającego z prawem do naliczenia kary umownej określonej w § 18 ust. 1 pkt. 5 niniejszej umowy. Z uprawnienia o którym mowa w niniejszym ustępie Zamawiający może skorzystać w terminie 30 dni od powzięcia wiadomości o podstawie odstąpienia.

§ 20.

Odstąpienia od Umowy

1. **Zamawiającemu** przysługuje (bez negatywnych skutków prawnych dla Zamawiającego, w tym uiszczenia kar ze strony Zamawiającego) prawo odstąpienia od umowy w terminie do 30 dni od powzięcia

wiadomości o okoliczności uzasadniającej odstąpienie od umowy, (poza wypadkami określonymi w Kodeksie cywilnym), w szczególności:

- 1) gdy Wykonawca opóźnia się z wykonaniem przedmiotu umowy powyżej 10 dni w stosunku do terminu umownego, określonego w § 2 ust. 1 umowy bądź któregośkolwiek z terminów etapów robót określonych w harmonogramie rzeczowo-finansowym,
- 2) gdy Wykonawca z przyczyn leżących po jego stronie przerwał realizację robót i przerwa trwa dłużej niż 5 dni.
- 3) gdy Wykonawca nie rozpoczął robót bez uzasadnionych przyczyn i nie kontynuuje ich pomimo wezwania Zamawiającego złożonego na piśmie,
- 4) gdy okres zwłoki w realizacji przedmiotu umowy jest na tyle duży lub postęp prac jest tak mały, że według oceny Zamawiającego nie jest prawdopodobne, żeby Wykonawca zdołał zakończyć realizację w określonym niniejszą umową terminie
- 5) jeżeli Wykonawca wykonuje przedmiot umowy nienależycie, wadliwie, niezgodnie z umową, wymaganiami SWZ lub zobowiązaniami wynikającymi ze złożonej oferty, dokumentacją, zasadami sztuki budowlanej bądź nakazami inspektora nadzoru i pomimo wezwania przez Zamawiającego nie zmienia sposobu realizacji umowy,
- 6) gdy wystąpią okoliczności leżące po stronie Wykonawcy uniemożliwiające zrealizowanie przedmiotu umowy,
- 7) gdy Wykonawca nie dokona płatności wynagrodzenia przysługującego podwykonawcom i dalszym podwykonawcom w terminach umownych
- 8) gdy **Wykonawca** mimo wezwania go do zmiany wadliwego sposobu wykonywania przedmiotu umowy w dalszym ciągu realizuje go wadliwie lub w sposób sprzeczny z umową a w szczególności stosuje materiały złej jakości lub realizuje roboty budowlane niezgodnie z dokumentacją lub zaleceniami **Zamawiającego**,
- 9) gdy **Wykonawca** opóźnia się przez okres 7 dni z rozpoczęciem robót,
- 10) stosowania materiałów nie posiadających odpowiednich atestów, świadectw itp. i nie dopuszczonych do stosowania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- 11) zostanie zgłoszony wniosek o ogłoszenie upadłości **Wykonawcy**,
- 12) Komornik wyda postanowienie o zajęciu majątku **Wykonawcy**,
- 13) w razie dokonania przez Zamawiającego, co najmniej trzech bezpośrednich zapłat wynagrodzenia należnego podwykonawcy.
- 14) w razie zwłoki Wykonawcy w odbiorze placu budowy trwającej dłużej niż 14 dni,
- 15) Wykonawca uzależnia dalsze wykonywanie przedmiotu umowy od uznania zgłoszonych roszczeń, w tym roszczeń finansowych lub terminowych, czy też wprowadzenia zmian postanowień umowy, w tym dokonania modyfikacji zakresu przedmiotowego umowy – w szczególności w sytuacji uporczywego bezpodstawnego i nieuzasadnionego domagania się przez Wykonawcę uznania zgłoszonych roszczeń / dokonania zmian treści umowy, które w ocenie Zamawiającego, w świetle zapisów umowy i przepisów obowiązującego prawa, w tym ustawy PZP i KC, nie są słuszne i zasadne / nie są możliwe, czy zasadne do wprowadzenia

Odstąpienie od umowy winno nastąpić w formie pisemnej pod rygorem nieważności i winno zawierać uzasadnienie.

2. Zamawiający może odstąpić od umowy:

- 1) w terminie 30 dni od dnia powzięcia wiadomości o zaistnieniu istotnej zmiany okoliczności powodującej, że wykonanie umowy nie leży w interesie publicznym, czego nie można było przewidzieć w chwili zawarcia umowy, lub dalsze wykonywanie umowy może zagrazić podstawowemu interesowi bezpieczeństwa państwa lub bezpieczeństwu publicznemu;
- 2) jeżeli zachodzi co najmniej jedna z następujących okoliczności:
 - a) dokonano zmiany umowy z naruszeniem art. 454 i art. 455 ustawy Pzp,
 - b) wykonawca w chwili zawarcia umowy podlegał wykluczeniu na podstawie art. 108 ustawy Pzp,
 - c) Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej stwierdził, w ramach procedury przewidzianej w art. 258 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, że Rzeczpospolita Polska uchybiła zobowiązaniom, które ciążyą na niej na mocy Traktatów, dyrektywy 2014/24/UE, dyrektywy 2014/25/UE i dyrektywy 2009/81/WE, z uwagi na to, że Zamawiający udzielił zamówienia z naruszeniem prawa Unii Europejskiej.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 2 pkt 2) lit. a, Zamawiający odstępuje od umowy w części, której zmiana dotyczy.

4. W przypadkach, o których mowa w ust. 2, Wykonawca może żądać wyłącznie wynagrodzenia należnego z tytułu wykonania części umowy.

5. W przypadku wypowiedzenia/odstąpienia od umowy **Wykonawcę i Zamawiającego** obciążają następujące obowiązki szczegółowe:
- 1) **Wykonawca** obowiązany jest:
 - a) w terminie 7 dni od daty odstąpienia od umowy sporządzić, przy udziale Komisji powołanej do odbioru robót ze strony **Zamawiającego**, szczegółowy protokół inwentaryzacji robót w toku według stanu na dzień odstąpienia. W sytuacji gdy **Wykonawca** nie sporządzi protokołu inwentaryzacji robót w toku, **Zamawiający** dokona tych czynności samodzielnie,
 - b) zabezpieczyć przerwane roboty w zakresie obustronnie uzgodnionym na koszt tej Strony, która ponosi winę za odstąpienie od umowy,
 - c) zgłosić do dokonania przez **Zamawiającego** odbioru robót przerwanych oraz robót zabezpieczających.
 - d) w terminie 14 dni usunąć z terenu budowy urządzenia zaplecza i materiały,
 - 2) **Zamawiający** dokona odbioru robót przerwanych i zabezpieczających oraz dokona zapłaty tylko za te roboty, które zostały wykonane do dnia odstąpienia, według stawek z oferty **Wykonawcy**, oraz przejmie od **Wykonawcy** pod swój dozór plac budowy. Przy rozliczeniach wzajemnych potrącone zostaną należne kary umowne zgodnie z § 18 niniejszej Umowy.
 - 3) Właściwy inspektor nadzoru inwestorskiego sprawdzi zakres robót wykonanych przez **Wykonawcę** oraz wartość wykonanych robót. Dodatkowymi kosztami, stanowiącymi różnicę pomiędzy kwotą wynagrodzenia należnego **Wykonawcy** zgodnie z § 3 niniejszej umowy w odniesieniu do robót od realizacji, których odstąpiono, a ceną ustaloną z osobą trzecią, której zlecone zostanie dokończenie przedmiotu umowy, **Zamawiający** obciąży **Wykonawcę**. Na poczet zabezpieczenia tych kosztów **Zamawiający** zatrzymuje pełną kwotę wynagrodzenia z tytułu realizacji robót określonych w protokole inwentaryzacji. Podstawą do wystawienia faktury w tym przypadku będzie powiadomienie **Zamawiającego** o dokonaniu ostatecznego rozliczenia Przedmiotu Umowy z określeniem kwoty jaka pozostała do uregulowania z tytułu wynagrodzenia za realizację prac określonych w protokole inwentaryzacji.
6. **Wykonawca** ponosi odpowiedzialność z tytułu gwarancji i rękojmi na wykonane prawidłowo i odebrane przez **Zamawiającego** roboty budowlane wykonane do dnia odstąpienia od umowy.

§ 21.

Sądem właściwym do rozpatrywania sporów wynikłych z realizacji niniejszej umowy jest Sąd właściwy dla siedziby Zamawiającego.

§ 22.

Zmiany umowy

1. Wszelkie zmiany treści niniejszej umowy mogą być dokonywane wyłącznie w formie aneksu podpisanego przez obie strony, pod rygorem nieważności. Zmiany nie mogą naruszać postanowień zawartych w art. 455 ust. 1 pkt. 1 Prawa zamówień publicznych.
2. Zamawiający przewiduje możliwość dokonania zmian umowy w stosunku do treści oferty, w szczególności w zakresie:
 - 1) terminu realizacji przedmiotu zamówienia w przypadku zaistnienia następujących okoliczności:
 - a) wystąpienia warunków atmosferycznych (w tym: opadów deszczu, śniegu, gradu, wiatru, zbyt niskiej lub zbyt wysokiej temperatury) uniemożliwiających prowadzenie robót budowlanych zgodnie z ich technologią i warunkami technicznymi zapewniającymi właściwą jakość wykonania – fakt ten musi być wpisany do dziennika budowy oraz musi być potwierdzony przez inspektora nadzoru, lub potwierdzony pisemnie przez Zamawiającego w przypadku braku dziennika budowy,
 - b) realizacji w drodze odrębnej umowy prac powiązanych z przedmiotem niniejszej umowy, wymuszającej konieczność skoordynowania prac,
 - c) wystąpienia konieczności wykonania zamówienia dodatkowego, w rozumieniu art. 455 ust. 1 pkt 3 i 4 ustawy Prawo zamówień publicznych, którego realizacja będzie miała wpływ na termin wykonania robót objętych niniejszą umową,
 - d) wstrzymania robót przez właściwe organy administracji publicznej na podstawie przepisów Prawa budowlanego,
 - e) niedotrzymania przez Zamawiającego warunków umowy: opóźnienia, utrudnienia, zawieszenia robót lub innymi przeszkodami dającymi się przypisać Zamawiającemu,
 - f) konieczności wprowadzenia zmian na etapie wykonawstwa robót z przyczyn niezależnych od obu stron,

- g) wystąpienia nieprzewidzianych warunków geologicznych, archeologicznych lub terenowych, w szczególności takich jak niewypały i niewybuchy, wykopaliska archeologiczne, odmiennych od przyjętych w dokumentacji zadania inwestycyjnego warunków geologicznych i terenowych, w szczególności istnienie nie zinwentaryzowanych lub błędnie zinwentaryzowanych obiektów budowlanych, wystąpienie wód gruntowych,
- h) wystąpienia istotnych wad lub braków w dokumentacji zadania inwestycyjnego mających wpływ na termin realizacji przedmiotu umowy,
- i) następstwem wprowadzania zmian w obowiązujących przepisach prawnych mających wpływ na realizację przedmiotu zamówienia,
- j) następstwem działania organów administracji lub innych podmiotów, związanych z przekroczeniem obowiązujących terminów wydawania lub odmowy wydania decyzji, postanowień, zezwoleń, uzgodnień,
- k) gdy zaistnieje inna, niemożliwa do przewidzenia w momencie zawarcia umowy okoliczność prawna, ekonomiczna lub techniczna, za którą żadna ze Stron nie ponosi odpowiedzialności, skutkująca brakiem możliwości należytego wykonania umowy w terminie umownym, zgodnie ze specyfikacją warunków zamówienia.
- l) działania osób trzecich uniemożliwiających lub utrudniających realizację umowy.
- m) działania siły wyższej (w szczególności: pożar, powódź i inne klęski żywiołowe, strajk, zamieszki, atak terrorystyczny, wprowadzenia stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii, wprowadzenia przez uprawnione organy ograniczeń mających wpływ na termin wykonania przedmiotu umowy)
- n) konieczności podjęcia działań zmierzających do ograniczenia skutków zdarzenia losowego
- o) koniecznością usunięcia błędów lub wprowadzenia zmian w dokumentacji zadania inwestycyjnego, jeżeli konieczność ta wynika z nieprzewidzianych okoliczności, za które Wykonawca nie ponosi odpowiedzialności,
- p) zastosowania art. 455 ust. 2 ustawy Pzp, w przypadku gdy będzie miał wpływ na termin wykonania zamówienia,
- q) zaistnieniem okoliczności będących następstwem działania organów administracji, osób indywidualnych lub innych podmiotów zewnętrznych, w szczególności:
 - w przypadku przedłużenia się procedur administracyjnych, uzgodnieniowych, opiniodawczych na etapie wydawania opinii, uzgodnień, zgód, postanowień i decyzji administracyjnych, jeżeli przedłużenie to nie wynikało z winy Wykonawcy,
 - w przypadku przedłużających się konsultacji społecznych, sprzeciwów lub protestów mieszkańców, bądź innych podmiotów, których dotyczy realizacja zamówienia, mających wpływ na termin realizacji przedmiotu umowy,
 - w przypadku wystąpienia nieprzewidzianych kolizji z planowanymi lub równolegle prowadzonymi przez Zamawiającego lub inne podmioty inwestycjami/zadaniami w zakresie niezbędnym do uniknięcia lub usunięcia tych kolizji oraz w sytuacji, gdy wykonywanie przedmiotu umowy nie będzie możliwe ze względu na obowiązek skoordynowania prac z wykonawcą innego zadania,
 - w przypadku wystąpienia sprzeciwu właścicieli/władających terenem na wykonanie prac przygotowawczych (*np. pomiarów geodezyjnych, odkrywek geologicznych, etc.*), czy prowadzenie robot, mającego wpływ na termin i tryb realizacji zamówienia,
- r) ujawnieniem niezainwentaryzowanych lub o odmiennym przebiegu niezgodnym z inwentaryzacją podziemnych sieci, instalacji lub urządzeń obcych oraz koniecznością wykonania robót związanych z ich zabezpieczeniem lub usunięciem kolizji,
- s) wystąpieniem niezgodności pomiędzy stanem istniejącym w terenie a tym wynikającym z map lub innej dokumentacji geodezyjnej, w tym wystąpieniem niezgodności pomiędzy częścią opisową a kartograficzną ewidencji gruntów, oraz koniecznością wykonania dodatkowych związanych z tym prac

Zaistnienie przeszkód w wykonywaniu robót powinno być potwierdzone pismem.

Termin wykonania przedmiotu zamówienia ulega przesunięciu o okres wynikający z przerw lub opóźnień w realizacji prac. W sytuacji zmiany terminu wykonania zamówienia na Wykonawcy spoczywa obowiązek przedłużenia okresu obowiązywania zabezpieczenia należytego wykonania przedmiotu umowy. Wykonawca nie będzie uprawniony do przedłużenia terminu wykonania umowy i zwiększenia wynagrodzenia, jeżeli konieczność dokonania zmiany została spowodowana przez jakikolwiek błąd lub opóźnienie ze strony Wykonawcy, włącznie z błędem lub opóźnionym dostarczeniem jakiegokolwiek dokumentu wynikającego z obowiązków Wykonawcy.

- 2) materiałów zaoferowanych w ofercie, w przypadku wystąpienia następujących okoliczności:
 - a) niedostępności na rynku materiałów wskazanych w dokumentacji zadania inwestycyjnego lub specyfikacji technicznej wykonania i odbioru robót spowodowanej zaprzestaniem produkcji lub wycofaniem z rynku tych materiałów,
 - b) pojawienia się na rynku materiałów nowszej generacji pozwalających na zaoszczędzenie kosztów realizacji przedmiotu umowy lub kosztów eksploatacji wykonanego przedmiotu umowy, lub umożliwiających uzyskanie lepszej jakości robót.
 - c) wystąpienia konieczności wykonania zamówienia dodatkowego, w rozumieniu art. 455 ust. 1 pkt 3 i 4 ustawy Prawo zamówień publicznych, którego realizacja będzie miała wpływ na termin wykonania robót objętych niniejszą umową,
 - d) wstrzymania robót przez właściwe organy administracji publicznej na podstawie przepisów Prawa budowlanego,
 - e) konieczności wprowadzenia zmian na etapie wykonawstwa robót z przyczyn niezależnych od obu stron,
 - f) aktualizacji rozwiązań z uwagi na postęp technologiczny
 - g) możliwości osiągnięcia w wyniku dokonania zmiany poprawy wartości lub podniesienie sprawności ukończonych robót budowlanych, podniesienie wydajności urządzeń lub podniesienie bezpieczeństwa wykonywanych robót
 - h) wystąpienia nieprzewidzianych warunków geologicznych, archeologicznych lub terenowych, w szczególności takich jak niewypały i niewybuchy, wykopaliska archeologicznych, odmiennych od przyjętych w dokumentacji zadania inwestycyjnego warunków geologicznych i terenowych, w szczególności istnienie nie zinwentaryzowanych lub błędnie zinwentaryzowanych obiektów budowlanych, wystąpienie wód gruntowych
 - i) wystąpienia istotnych wad lub braków w dokumentacji zadania inwestycyjnego mających wpływ na termin realizacji przedmiotu umowy,
 - j) następstwem wprowadzania zmian w obowiązujących przepisach prawnych mających wpływ na realizację przedmiotu zamówienia,
 - k) następstwem działania organów administracji lub innych podmiotów,
 - l) gdy zaistnieje inna, niemożliwa do przewidzenia w momencie zawarcia umowy okoliczność prawna, ekonomiczna lub techniczna, za którą żadna ze Stron nie ponosi odpowiedzialności, skutkująca brakiem możliwości należytego wykonania umowy w terminie umownym, zgodnie ze Specyfikacją Warunków Zamówienia.
 - m) działania siły wyższej (w szczególności: pożar, powódź i inne klęski żywiołowe, strajk, zamieszki, atak terrorystyczny, wprowadzenia stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii, wprowadzenia przez uprawnione organy ograniczeń mających wpływ na termin wykonania przedmiotu umowy)
 - n) konieczności podjęcia działań zmierzających do ograniczenia skutków zdarzenia losowego
 - o) gdy zmiana materiału będzie niezbędna do prawidłowego, tj. zgodnego z zasadami wiedzy technicznej i obowiązującymi na dzień odbioru robót przepisami wykonania przedmiotu umowy
 - p) wady dokumentacji

Każdorazowo na taką zmianę musi wyrazić zgodę także Inspektor Nadzoru.
- 3) technologii wykonania robót, w przypadku wystąpienia następujących okoliczności:
 - a) konieczności zrealizowania projektu przy zastosowaniu innych rozwiązań technicznych lub technologicznych niż wskazane w dokumentacji zadania inwestycyjnego lub specyfikacji technicznej wykonania i odbioru robót w sytuacji, gdy zastosowanie przewidzianych rozwiązań groziłoby niewykonaniem lub wadliwym wykonaniem przedmiotu umowy
 - b) wystąpienia odmiennych od przyjętych w dokumentacji zadania inwestycyjnego lub specyfikacji technicznej wykonania i odbioru robót warunków geologicznych, skutkujących brakiem możliwości realizacji przedmiotu umowy przy dotychczasowych założeniach technologicznych,
 - c) wystąpienia odmiennych od przyjętych w dokumentacji zadania inwestycyjnego lub specyfikacji technicznej wykonania i odbioru robót warunków terenowych, w szczególności istnienie zinwentaryzowanych lub błędnie zinwentaryzowanych obiektów budowlanych
 - d) aktualizacji rozwiązań z uwagi na postęp technologiczny
 - e) wystąpienia możliwości osiągnięcia w wyniku dokonania zmiany poprawy wartości lub podniesienie sprawności ukończonych robót budowlanych, podniesienie wydajności urządzeń lub podniesienie bezpieczeństwa wykonywanych robót,
 - f) wady dokumentacji,
- 4) konieczności zastosowania robót zamiennych z powodu:

- a) uzasadnionych zmian w zakresie sposobu wykonania przedmiotu zamówienia proponowanych przez Zamawiającego, jeżeli zmiany te są korzystne dla Zamawiającego,
 - b) aktualizacji rozwiązań projektowych z uwagi na postęp technologiczny,
 - c) sytuacji gdy wykonanie tych robót będzie niezbędne do prawidłowego, tj. zgodnego z zasadami wiedzy technicznej i obowiązującymi na dzień odbioru robót przepisami wykonania przedmiotu umowy.
 - d) wstrzymania robót przez właściwe organy administracji publicznej na podstawie przepisów Prawa budowlanego,
 - e) konieczności wprowadzenia zmian na etapie wykonawstwa robót z przyczyn niezależnych od obu stron,
 - f) wystąpienia nieprzewidzianych warunków geologicznych, archeologicznych lub terenowych, w szczególności takich jak niewypały i niewybuchy, wykopaliska archeologicznych, odmiennych od przyjętych w dokumentacji zadania inwestycyjnego warunków geologicznych i terenowych, w szczególności istnienie nie zinwentaryzowanych lub błędnie zinwentaryzowanych obiektów budowlanych, wystąpienie wód gruntowych
 - g) wystąpienia istotnych wad lub braków w dokumentacji zadania inwestycyjnego mających wpływ na termin realizacji przedmiotu umowy,
 - h) następstwem wprowadzania zmian w obowiązujących przepisach prawnych mających wpływ na realizację przedmiotu zamówienia,
 - i) następstwem działania organów administracji lub innych podmiotów,
 - j) gdy zaistnieje inna, niemożliwa do przewidzenia w momencie zawarcia umowy okoliczność prawna, ekonomiczna lub techniczna, za którą żadna ze Stron nie ponosi odpowiedzialności, skutkująca brakiem możliwości należytego wykonania umowy, zgodnie ze specyfikacją warunków zamówienia.
 - k) działania siły wyższej (*w szczególności: pożar, powódź i inne klęski żywiołowe, strajk, zamieszki, atak terrorystyczny, wprowadzenia stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii, wprowadzenia przez uprawnione organy ograniczeń mających wpływ na termin wykonania przedmiotu umowy*)
 - l) konieczności podjęcia działań zmierzających do ograniczenia skutków zdarzenia losowego.
- Jeżeli zmiana umowy wymaga zmiany dokumentacji zadania inwestycyjnego lub specyfikacji technicznych wykonania i odbioru robót, strona inicjująca zmianę przedstawia propozycję zmian zawierającą opis proponowanych zmian, kosztorys zamienny i niezbędne rysunki. Propozycja taka wymaga zatwierdzenia do realizacji przez Zamawiającego.
- 5) ograniczenia zakresu robót w stosunku do wykonywanego zakresu umowy (*roboty zaniechane*) do wysokości określonej w § 3 ust. 2 pkt. 3 umowy, w przypadku wystąpienia następujących okoliczności:
- a) zaistnienia okoliczności wynikających z technologii lub funkcjonalności przedmiotu umowy
 - b) wystąpienia sytuacji niemożliwych do przewidzenia w momencie podpisywania umowy,
 - c) warunków atmosferycznych (w tym: opadów deszczu, śniegu, gradu, wiatru, zbyt niskiej lub zbyt wysokiej temperatury) uniemożliwiających prowadzenie robót budowlanych zgodnie z ich technologią i warunkami technicznymi zapewniającymi właściwą jakość wykonania – fakt ten musi być wpisany do dziennika budowy oraz musi być potwierdzony przez inspektora nadzoru,
 - d) realizacji w drodze odrębnej umowy prac powiązanych z przedmiotem niniejszej umowy, wymuszającej konieczność skoordynowania prac,
 - e) wstrzymania robót przez właściwe organy administracji publicznej na podstawie przepisów Prawa budowlanego,
 - f) niedotrzymania przez Zamawiającego warunków umowy lub przeszkodami dającymi się przypisać Zamawiającemu,
 - g) konieczności wprowadzenia zmian na etapie wykonawstwa robót z przyczyn niezależnych od obu stron,
 - h) wystąpienia nieprzewidzianych warunków geologicznych, archeologicznych lub terenowych, w szczególności takich jak niewypały i niewybuchy, wykopaliska archeologicznych, odmiennych od przyjętych w dokumentacji zadania inwestycyjnego warunków geologicznych i terenowych, w szczególności istnienie nie zinwentaryzowanych lub błędnie zinwentaryzowanych obiektów budowlanych, wystąpienie wód gruntowych
 - i) wystąpienia istotnych wad lub braków w dokumentacji zadania inwestycyjnego mających wpływ na termin realizacji przedmiotu umowy,

- j) następstwem wprowadzania zmian w obowiązujących przepisach prawnych mających wpływ na realizację przedmiotu zamówienia,
 - k) następstwem działania organów administracji lub innych podmiotów,
 - l) gdy zaistnieje inna, niemożliwa do przewidzenia w momencie zawarcia umowy okoliczność prawna, ekonomiczna lub techniczna, za którą żadna ze Stron nie ponosi odpowiedzialności, skutkująca brakiem możliwości należytego wykonania umowy w terminie umownym, zgodnie ze specyfikacją warunków zamówienia.
 - m) działania osób trzecich uniemożliwiających lub utrudniających realizację umowy.
 - n) działania siły wyższej (w szczególności: pożar, powódź i inne klęski żywiołowe, strajk, zamieszki, atak terrorystyczny, wprowadzenia stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii, wprowadzenia przez uprawnione organy ograniczeń mających wpływ na termin wykonania przedmiotu umowy),
 - o) konieczności podjęcia działań zmierzających do ograniczenia skutków zdarzenia losowego,
- 6) Osób przewidzianych do realizacji zamówienia przez Strony, w tym zmiany osób zatrudnionych na podstawie umów o pracę, w przypadku wystąpienia następujących okoliczności:
- a) nieprzewidzianych zdarzeń losowych min. takich jak: śmierć, choroba, ustanie stosunku pracy, niewywiązywania się z obowiązków wynikających z umowy,
 - b) realizacji w drodze odrębnej umowy prac powiązanych z przedmiotem niniejszej umowy, wymuszającej konieczność skoordynowania prac,
 - c) konieczności wprowadzenia zmian na etapie wykonawstwa robót z przyczyn niezależnych od obu stron,
 - d) następstwem wprowadzania zmian w obowiązujących przepisach prawnych mających wpływ na realizację przedmiotu zamówienia,
 - e) następstwem działania organów administracji lub innych podmiotów,
 - f) gdy zaistnieje inna, niemożliwa do przewidzenia w momencie zawarcia umowy okoliczność prawna, ekonomiczna lub techniczna, za którą żadna ze Stron nie ponosi odpowiedzialności, skutkująca brakiem możliwości należytego wykonania umowy w terminie umownym, zgodnie ze specyfikacją warunków zamówienia.
 - g) działania osób trzecich uniemożliwiających lub utrudniających realizację umowy.
 - h) działania siły wyższej (w szczególności: pożar, powódź i inne klęski żywiołowe, strajk, zamieszki, atak terrorystyczny, wprowadzenia stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii, wprowadzenia przez uprawnione organy ograniczeń mających wpływ na termin wykonania przedmiotu umowy)
 - i) konieczności podjęcia działań zmierzających do ograniczenia skutków zdarzenia losowego
 - j) wystąpienia innych ważnych przyczyn,
- Zmiany można dokonać pod warunkiem, że osoby zaproponowane będą posiadały kwalifikacje i uprawnienia zgodne z wymogiem SWZ i nie gorsze niż wskazane na etapie postępowania przetargowego.
- 7) podwykonawcy, w przypadku wystąpienia następujących okoliczności:
- a) jeżeli podwykonawca nie został zaakceptowany przez Zamawiającego,
 - b) podwykonawca nie wykonuje prac z należyłą starannością,
 - c) podwykonawca uległ likwidacji,
 - d) doszło do rozwiązania umowy łączącej podwykonawcę z Wykonawcą,
 - e) nie doszło do zawarcia umowy z Podwykonawcą,
 - f) w innych przypadkach przewidzianych w niniejszej umowie,
- 8) określonego w umowie zakresu i wartości wykonywanych robót przez Podwykonawców,
- 9) zmiany sposobu rozliczania umowy lub dokonywania płatności na rzecz Wykonawcy, w tym ilości faktur, w przypadku wystąpienia następujących okoliczności:
- a) w związku ze zmianami zawartej przez Zamawiającego umowy o dofinansowanie projektu,
 - b) zmianami wytycznych dotyczących realizacji projektu lub zmiany przepisów,
 - c) znacznego przedłużenia terminu realizacji umowy z przyczyn nieleżących po stronie Wykonawcy.
- Uprawnionym do żądania zmiany jest Zamawiający.
- 10) sposobu wykonania przedmiotu zamówienia jeżeli zmiany te są korzystne dla Zamawiającego
- 11) gdy nowy wykonawca ma zastąpić dotychczasowego wykonawcę:
- a) jeżeli taka możliwość została przewidziana w postanowieniach umownych, lub
 - b) w wyniku sukcesji, wstępując w prawa i obowiązki wykonawcy, w następstwie przejęcia, połączenia, podziału, przekształcenia, upadłości, restrukturyzacji, dziedziczenia lub nabycia dotychczasowego wykonawcy lub jego przedsiębiorstwa, o ile nowy wykonawca spełnia warunki

udziału w postępowaniu, nie zachodzą wobec niego podstawy wykluczenia oraz nie pociąga to za sobą innych istotnych zmian umowy, a także nie ma na celu uniknięcia stosowania przepisów ustawy, lub

- c) w wyniku przejęcia przez Zamawiającego zobowiązań wykonawcy względem jego podwykonawców, w przypadku, o którym mowa w art. 465 ust. 1 ustawy Pzp;
- 12) zmiana zaawansowania i/lub kolejności i/lub wartości wykonywanych etapów prac w harmonogramie rzeczowo-finansowym spowodowana okolicznościami, których nie można było przewidzieć w chwili zawarcia umowy (*jeżeli dotyczy*)
- 13) przesunięcia wysokości wynagrodzenia pomiędzy poszczególnymi latami, w zakresie do 40 %, w sytuacji gdy zaistnieje konieczność wykorzystania środków w innej wysokości niż przewidziana w danym roku, spowodowana okolicznościami, których nie można było przewidzieć w chwili zawarcia umowy (*jeżeli dotyczy*)
- 14) inne zmiany przewidziane niniejszą umową.
- 3. Zamawiający przewiduje możliwość dokonywania zmian zawartej umowy w zakresie wysokości wynagrodzenia za wykonanie przedmiotu zamówienia począwszy od **6-stego miesiąca od zawarcia umowy** w przypadku zmiany ceny materiałów lub kosztów związanych z realizacją zamówienia, przyjętych przez Wykonawcę w celu ustalenia wysokości wynagrodzenia Wykonawcy zawartego w ofercie. Przez zmianę ceny materiałów lub kosztów rozumie się wzrost odpowiednio cen lub kosztów, jak i ich obniżenie, względem ceny lub kosztu przyjętych w celu ustalenia wynagrodzenia Wykonawcy zawartego w umowie na podstawie złożonej oferty.
- 4. Wynagrodzenie należne Wykonawcy może podlegać waloryzacji w oparciu o średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych opublikowany w formie komunikatu przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym RP „Monitor Polski” oraz na stronie internetowej Głównego Urzędu Statystycznego.
- 5. Strony mogą zwrócić się z informacją o zmianę wynagrodzenia, jeżeli wskaźnik wzrostu lub obniżenia cen towarów i usług, o którym mowa w ust. 4, przekroczy 4%.
- 6. Waloryzacja wynagrodzenia należnego Wykonawcy będzie następować o różnicę pomiędzy wskaźnikiem, o którym mowa w ust. 4, a wskaźnikiem 3%, o którym mowa w ust. 5.
- 7. W wyniku dokonania wszystkich waloryzacji wynagrodzenie należne Wykonawcy może ulec zwiększeniu lub zmniejszeniu maksymalnie o 15% łącznej wysokości wartości brutto umowy.
- 8. Po upływie każdych 6 miesięcy liczonych od daty podpisania umowy, Strony mogą zwrócić się z wnioskiem o zmianę wysokości wynagrodzenia. Początkowym terminem ustalenia zmiany wynagrodzenia jest pierwszy dzień siódmego miesiąca od daty podpisania umowy.
- 9. Wykonawca, którego wynagrodzenie zostało zmienione zgodnie z ust. 3-8 umowy zobowiązany jest w terminie do 5 dni od zmiany niniejszej umowy do zmiany wynagrodzenia przysługującego Podwykonawcy, z którym zawarł umowę, w zakresie odpowiadającym zmianom cen materiałów lub kosztów dotyczących zobowiązania Podwykonawcy, jeżeli łącznie spełnione są następujące warunki:
 - 1) przedmiotem umowy są roboty budowlane, dostawy lub usługi,
 - 2) okres obowiązywania umowy przekracza 6 miesięcy
- 10. W przypadku zmiany wysokości wynagrodzenia należnego Wykonawcy, zawarcie aneksu nastąpi niezwłocznie po uzgodnieniu treści aneksu przez Zamawiającego i Wykonawcę.
- 11. Wykonawca wystąpi z wnioskiem o zmianę kwoty wynagrodzenia z co najmniej 14 dniowym wyprzedzeniem wobec wnioskowanej daty obowiązywania nowego wynagrodzenia.
- 12. Wykonawca, który chce skorzystać z klauzuli waloryzacyjnej, musi wykazać i udowodnić zasadność jej stosowania. Na Wykonawcy ciąży obowiązek wykazania 53 zmiany kosztów wykonania zamówienia, a Zamawiający ma prawo weryfikacji owych żądań.
- 13. Jeżeli umowa została zawarta po upływie 180 dni od dnia upływu terminu składania ofert, początkowym terminem ustalenia zmiany wynagrodzenia jest dzień otwarcia ofert, chyba, że Zamawiający określi termin wcześniejszy.
- 14. Wszystkie powyższe postanowienia stanowią katalog zmian, na które Zamawiający może wyrazić zgodę. Nie stanowią jednocześnie zobowiązania do wyrażenia takiej zgody.
- 15. Zamawiający jest uprawniony do żądania zmiany sposobu rozliczania umowy lub dokonywania płatności na rzecz Wykonawcy w związku ze zmianami zawartej przez Zamawiającego umowy o dofinansowanie projektu lub zmianami wytycznych dotyczących realizacji projektu (*jeżeli dotyczy*).*
- 16. Wszelkie zmiany umowy wymagają formy pisemnej pod rygorem nieważności.

§ 23.

* niepotrzebne skreślić

1. W sprawach nieuregulowanych niniejszą umową będą miały zastosowanie właściwe przepisy Kodeksu cywilnego, ustawy Prawo budowlane, ustawy Prawo zamówień publicznych oraz innych właściwych dla niniejszej umowy.
2. Ewentualne spory w relacjach z Wykonawcą o roszczenia cywilnoprawne w sprawach, w których zawarcie ugody jest dopuszczalne, zostaną poddane mediacjom lub innemu polubownemu rozwiązaniu sporu przed Sądem Polubownym przy Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej, wybranym mediatorem albo osobą prowadzącą inne polubowne rozwiązanie sporu.
3. Umowę sporządzono w 3 jednobrzmiących egzemplarzach: 2 dla Zamawiającego i 1 dla Wykonawcy.

Zamawiający:

Wykonawca: